

Załącznik Nr do Uchwały Nr Rady Gminy Zagnańsk z dnia

Wójt Gminy Zagnańsk

**S T U D I U M U W A R U N K O W A Ń
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY ZAGNAŃSK**

Kierunki rozwoju gminy

MASTERPLAN RAFAŁ KOZIEŁ
26-065 Piekoszów, Jaworznia-Zagórze 1

KIELCE, 2016 r.

SPIS TREŚCI

I. CELE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	3
II. STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ	5
III. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ W WIODĄCYCH DZIEDZINACH	
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	9
1.Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania przestrzennego oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy	9
2.Środowisko przyrodnicze	21
3.Dziedzictwo kulturowe oraz ochrona krajobrazu kulturowego	48
4.Rolnictwo	55
4.1.Podstawowe zasady zagospodarowania przestrzeni rolniczej	55
4.2.Kierunki i zasady zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej	56
5.Kierunki rozwoju funkcji leśnej	57
6.Turystyka	58
7. Prognoza demograficzna	61
8.Układ komunikacyjny	62
8.1.Układ drogowy i kolejowy	62
8.2.Komunikacja publiczna	64
8.3.Drogi piesze i rowerowe	66
8.4.Zaplecze motoryzacji indywidualnej	66
9.Infrastruktura techniczna	66
9.1.Gaz	66
9.2.Ciepłownictwo	67
9.3.Energetyka	69
9.4.Wodociągi	71
9.5.Kanalizacja	72
9.6.Telekomunikacja	75
9.7.Gospodarka odpadami	76
10.Obrona cywilna	77
IV. USTALENIA FORMALNE	78
V. INTERPRETACJA ZAPISÓW STUDIUM	79
VI. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM	81

I. CELE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Wybitne walory przyrodniczo-krajobrazowe, a także duże zróżnicowanie procesów urbanizacyjnych zadecydowało o wyodrębnieniu na obszarze gminy trzech podstawowych jednostek strukturalnych podziału przestrzennego, które różnią się zdecydowanie warunkami zagospodarowania i wymagają zastosowania odmiennych działań polityki przestrzennej.

Należy podkreślić fakt, że podział ten nawiązuje do ustaleń lokalnych dokumentów programowych; jak: „Strategii rozwoju gminy Zagnańsk i „Programu ochrony środowiska dla gminy Zagnańsk”, które jako cel główny zagospodarowania obszaru gminy stawiają rozwój zrównoważony, prowadzący między innymi do zachowania naturalnej rzeźby terenu i struktury geologicznej oraz utrzymania i odtworzenia cennych walorów przyrodniczo-krajobrazowych. W dokumentach tych przewiduje się również intensywną promocję i wykorzystanie dziedzictwa przyrodniczo – kulturowego jako atutu rozwojowego gminy jako potencjalnego miejsca zamieszkania oraz wypoczynku, co wymaga zastosowania działań ochronnych oraz odpowiedniego zagospodarowania i udostępnienia tych obszarów.

Z drugiej strony nie można pominąć faktu, że gmina jest położona w obszarze podmiejskim, charakteryzującym się silną presją urbanizacyjną i wysokim zapotrzebowaniem na tereny budowlane. W tej sytuacji przyjęte w studium cele i rozwiązania przestrzenne z jednej strony chronią najcenniejsze walory i zasoby przyrodnicze gminy, zaś z drugiej próbują godzić często sprzeczne potrzeby lokalne i poszczególnych właścicieli gruntów z interesem ogólnospołecznym oraz wymaganiami ładu przestrzennego.

Celem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk jest wykazanie przestrzennych możliwości i ograniczeń rozwoju gminy, w szczególności jej zadań własnych i zobowiązań w zakresie zadań ponadlokalnych, z uwzględnieniem obowiązku ochrony środowiska kulturowego i przyrodniczego, na podstawie uwarunkowań fizjograficznych, przyrodniczych, kulturowych, zainwestowania, przepisów prawnych i sytuacji demograficzno - gospodarczej gminy.

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Gminy Zagnańsk na lata 2014-2024, zatwierdzonej Uchwałą Nr 47/2014 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 31 marca 2014 r., Wizją rozwoju gminy jest: **"Gmina Zagnańsk konkurencyjna ze względu na oferowaną wysoką jakość życia, cenne walory przyrodnicze i kulturowe"**, natomiast Misją rozwoju gminy jest: **"Gmina Zagnańsk jako atrakcyjne miejsce zamieszkania i rozwoju gospodarki lokalnej w obrębie Kieleckiego Obszaru Metropolitalnego"**.

Zgodnie z ww. strategią rozwoju Gmina Zagnańsk przyjęła następujące cele strategiczne odpowiadające trzem obszarom zrównoważonego rozwoju. W określeniu celów uwzględnione zostały

wyniki z przeprowadzonej w Strategii rozwoju diagnozy stanu istniejącego oraz analizy SWOT. Cel główny Strategii będzie realizowany przez następujące trzy cele strategiczne:

- **Cel strategiczny 1: Poprawa warunków dla gospodarki lokalnej.** Dogodne warunki do prowadzenia działalności gospodarczej przyczynią się do zwiększenia liczby miejsc pracy w gminie oraz przedsiębiorczości jej mieszkańców. Wzrośnie atrakcyjność obszaru dzięki rozszerzeniu zakresu oferowanych na jego terenie usług. Poprawi się również potencjał inwestycyjny gminy.
- **Cel strategiczny 2: Wzrost jakości życia mieszkańców.** Poprawa dostępu do infrastruktury, jest warunkiem koniecznym do zaspokojenia potrzeb ludności oraz gospodarki lokalnej. W dobie niżu demograficznego i konieczności zatrzymania w gminie młodego pokolenia mieszkańców gminy kierunkiem rozwoju będzie mieszkalnictwo. Zwiększenie aktywności i zaangażowania społeczności w sprawy lokalne, poprzez budowanie więzi pomiędzy mieszkańcami przyczyni się do sprawności przepływu informacji oraz likwidowanie problemów społecznych.
- **Cel strategiczny 3: Poprawa stanu środowiska naturalnego oraz dziedzictwa kulturowego gminy.** Dziedzictwo kulturowe to ważny czynnik życia i działalności człowieka. Zabytki są nie tylko materialnym śladem przeszłości, lecz także cennym elementem kultury, przyczyniającym się do kształtowania przyjaznego otoczenia człowieka. Bogactwo i różnorodność dziedzictwa kultury może w istotny sposób przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, a tym samym do poprawy jakości życia jej mieszkańców.

II. STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Uwzględniając uwarunkowania rozwoju oraz specyfikę gminy Zagnańsk wyróżnia się trzy główne strefy polityki przestrzennej oraz trzy podstrefy, obejmujące obszary i tereny o zbliżonym sposobie zagospodarowania oraz podobnym charakterze ustanowionych reżimów ochronnych:

- **Strefa przyrodniczo-krajobrazowa**, obejmuje najbardziej wartościowe obszary i elementy środowiska przyrodniczego, tj. lasy wraz z otaczającymi je polami (tereny otwarte) i terenami przewidzianymi do zalesienia. Obejmuje ona w całości Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy, częściowo tereny Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, częściowo tereny Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz obszary Natura 2000 i teren Krajowego Łądowego Korytarza Ekologicznego, a także główne pasma górskie i położone na stokach tereny rolne o szczególnych walorach historycznych i krajobrazowych, najważniejsze punkty i osie widokowe. Barierą ekologiczną dla tej strefy, ograniczającą łączność pomiędzy wyznaczonymi częściami strefy jest droga ekspresowa S7 oraz linia kolejowa. Nadrzędnym kierunkiem zagospodarowania tych obszarów będzie zachowanie i odtworzenie cennych wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ochrona przed wprowadzaniem kolizyjnych form zabudowy oraz zainwestowania towarzyszącego (o charakterze konfliktowym), a także racjonalne udostępnienie turystyczne pod warunkiem zachowania zwiększonych rygorów ochronnych wynikających z przepisów odrębnych. Przestrzegane winny być w szczególności zakazy i nakazy ochronne obowiązujące na terenach lasów i w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Chronione przed zabudową oraz zmianą rozdrobnionej struktury pól powinny być również tereny rolne położone na zboczach górskich posiadające specyficzne, nie spotykane w tej części kraju walory krajobrazowe. Działaniom ochronnym winien towarzyszyć rozwój odpowiedniej, niekolizyjnej infrastruktury turystycznej i komunalnej - np. parkingów w punktach widokowych, małej architektury turystycznej itp. Istotnym działaniem będzie rekultywacja terenów poeksploatacyjnych zwłaszcza w kierunku leśnymi i wodnym oraz turystycznym, a także wprowadzenie zieleni ochronnej (osłonowej) wokół obiektów stwarzających kolizje krajobrazowe. W przypadku istniejącej zabudowy, podczas jej remontów i modernizacji należy dążyć do uzyskania wysokich standardów funkcjonalnych, technicznych, estetycznych i architektonicznych i jak najlepszego wkomponowywania w lokalny układ przyrodniczo - krajobrazowy. Konieczne jest także szersze objęcie gruntów rolnych znajdujących się w tej strefie krajowym programem rolno - środowiskowym (a także innymi programami finansowanymi z Funduszu Gwarancji i Reorientacji Rolnictwa UE). Działania te należy uznać za priorytetowe ze względu na potrzebę zachowania oryginalnego, rozdrobnionego układu

pól – tzw. „pasiaków świętokrzyskich”, zagrożonych procesem scalania gruntów oraz sukcesji leśnej, zachodzącej na terenach pozostających w odłogowaniu.

- **Strefa wielofunkcyjna**, związana z bezpośrednim oddziaływaniem ośrodka wojewódzkiego – Kielc. Obejmuje ona tereny wszystkich sołectw gminy w części zabudowanej i przewidzianej do zabudowy (położona poza strefą przyrodniczo-krajobrazową) w ramach tej strefy znajdują się tereny niezabudowane i nieprzewidywane do zabudowy oraz lokalny układ przyrodniczy, który stanowią doliny rzek (w tym Bobrzy) i cieków wodnych oraz tereny podmokłe. Charakteryzuje się największą ekspansją procesów urbanizacyjnych, tendencją do przekształcania się w miejską strefę sypialnianą oraz wysokim ubytkiem przestrzeni rolniczej na rzecz zabudowy mieszkaniowej zwłaszcza jednorodzinnej oraz usługowej i przemysłowej. Lokalnie powstają również zaczątki pasm i obszarów aktywności gospodarczej, skupiające się wzdłuż głównych dróg i węzłów komunikacyjnych. W strefie tej nadrzędnym kierunkiem polityki przestrzennej będzie racjonalne rozmieszczenie różnych form zabudowy z jednoczesnym respektowaniem standardów środowiskowych i wymagań ładu przestrzennego. Istotnym kierunkiem tej polityki winno być też eliminowanie kolizji pomiędzy żywiolowo kształtującym się osadnictwem a koniecznością modernizacji systemu komunikacyjnego zwłaszcza o znaczeniu ponadlokalnym, rozbudową i modernizacją elementów infrastruktury regionalnej, a także ochrona terenów położonych w obrębie głównych zbiorników wód podziemnych. Polityka racjonalizacji procesów zabudowy będzie realizowana drogą respektowania wskazanych w „Studium...” granic dopuszczalnego rozwoju osadnictwa oraz rozmieszczenia obszarów zabudowy mieszkaniowej, usługowej i przewidywanych pod działalność gospodarczą. Instrumentem sprzyjającym tej polityce powinno być odpowiednie rozmieszczenie zbiorczych systemów wodno – kanalizacyjnych oraz podstawowych usług komunalnych. Konieczne jest również określenie niezbędnej powierzchni biologicznie czynnej działek oraz stosowanie wymogu wprowadzenia zieleni izolacyjnej wokół obiektów uciążliwych. Istotnym kierunkiem działań w obrębie tej strefy będzie wskazanie i ochrona przed zabudową rezerw terenowych pod modernizację i przebudowę układu komunikacyjnego jak również odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni publicznej w ośrodku gminnym oraz w wytypowanych centrach wsi sołeckich. W przestrzeni tej niezbędna jest zwiększona dbałość o zachowanie ładu przestrzennego, harmonijne kształtowanie nowej zabudowy jak również wyznaczenie terenów i miejsc integracji społecznej, wzbogacanych małą architekturą oraz dalsza estetyzacja obiektów publicznych i ich otoczenia. Działania te winny być prowadzone w nawiązaniu do lokalnych tradycji i stylu zabudowy oraz przy zastosowaniu rodzimych materiałów budowlanych. Pomimo, że w strefie tej nastąpi przyśpieszony ubytek rolniczej przestrzeni produkcyjnej należy przewidywać dalsze funkcjonowanie drobnych gospodarstw rolnych. Strefa ta posiada charakter rozwoju wielofunkcyjnego. Podstawowe działania

w obrębie tej strefy powinny zmierzać do zapewnienia możliwości rozwoju wielofunkcyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem zabudowy mieszkaniowej oraz usług (włączając zabudowę pensjonatową) i drobnej, nieuciążliwej przedsiębiorczości dostosowanej do miejscowych potrzeb i uwarunkowań. Do działań priorytetowych należy również zapewnienie niezbędnej infrastruktury technicznej oraz turystycznej a także poprawa ładu przestrzennego, drogą estetyzacji i poprawy stanu sanitarnego zabudowy. W ramach tej strefy wskazuje się tereny wypoczynku (sportowo-rekreacyjne) zlokalizowane w sąsiedztwie istniejących i planowanych zbiorników wodnych. Poza tym na terenie strefy dopuszcza się wzbogacenie terenów zabudowy mieszkaniowej w usługi publiczne. Miejsca lokalizacji usług publicznych należy uwzględnić w nowo opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego.

W ramach ww. stref polityki przestrzennej wyodrębnia się następujące obszary i tereny:

- **Obszary obiektów prawnie chronionych** skupiające położone na terenie gminy tereny i obiekty podlegające ochronie prawnej do objęcia tego rodzaju ochroną, tj.:
 - Suchedniowsko - Oblęgorski Park Krajobrazowy,
 - Suchedniowsko - Oblęgorski Obszar Chronionego Krajobrazu, położony na otulinie Suchedniowsko - Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego,
 - Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu
 - obszary Natura 2000,
 - pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej,
 - użytek ekologiczny,
 - lasy,
 - obszary koncentracji zalesień,
 - obiekty objęte ochroną konserwatorską,
 - stanowiska archeologiczne,
 - punkty widokowe.
- **Obszar działań proekologicznych** skupia tereny, na których proponuje się prowadzenie konkretnych działań zapobiegawczych i ochronnych, warunkujących utrzymanie, bądź przywrócenie pożądaných walorów ekologicznych:
 - obszary działań przeciwpowodziowych (potencjalne obszary zalewowe),
 - obszary występowania złóż surowców mineralnych,
 - tereny wód otwartych (rzeki, cieki i zbiorniki),
 - granice Głównych Zbiorników Wód Podziemnych GZWP,
 - ujęcia wód podziemnych,

- korytarze ekologiczny wraz z lokalnymi ciągami ekologicznymi (cieki i rzeki wodne wraz z ich dolinami) wzmacniające układ ekologiczny.
- **Obszary osadnictwa i rozwoju gospodarczego** obejmują tereny dopuszczalnego rozwoju zabudowy przeznaczone do lokalizacji różnych jej form, począwszy od skupionej wzdłuż głównych dróg wielofunkcyjnej zabudowy liniowej, która jest główną formą endogeniczną najściślej związaną z regionem świętokrzyskim po zabudowę typu osiedlowego nawiązującą do miejskich standardów zagospodarowania. Jako formy przejściowe, które nie powinny jednak zdominować obszarów osadnictwa z uwagi na najmniej korzystne warunki zamieszkiwania i wypoczynku dopuszcza się również zabudowę wieloliniową (najczęściej dwuliniową), realizowaną najczęściej pod presją właścicieli gruntów, chcących udostępnić do sprzedaży kolejne fragmenty użytkowanych działek siedliskowych bez konieczności przeprowadzania prac scaleniowo – wymiennych oraz zabudowę rozproszoną realizowaną tylko w uzasadnionych przypadkach (agroturystyczne, których nie można zlokalizować w istniejącej zabudowie oraz obiekty i urządzenia turystyki o wysokim standardzie związane ściśle z konkretnym terenem). Na obszarach o zwiększonej presji urbanizacyjnej preferowaną formą zabudowy winna być zabudowa typu osiedlowego, w obrębie której kompleksowo rozwiązane zostaną wszystkie problemy związane z racjonalnym zagospodarowaniem i urządzeniem terenów (komunikacyjne i parkingowe, ekologiczne, w zakresie uzbrojenia i wyposażenia w infrastrukturę społeczną itp.).
W ramach obszarów aktywności gospodarczej przewiduje się lokalizację funkcji produkcyjno - usługowych zarówno w ramach istniejącej zabudowy liniowej (lub na zapleczu istniejących siedlisk) jak też na wyodrębnionych terenach i w miejscach o najkorzystniejszych warunkach dyslokacji funkcji gospodarczych (węzły drogowe, tereny uzbrojone w infrastrukturę przemysłową oraz posiadające tradycje w działalności gospodarczej itp.).
- **Obszary komunikacji i infrastruktury technicznej** obejmują tereny dróg: krajowych, w tym ekspresowych S7, wojewódzkiej, dróg powiatowych, gminnych i wewnętrznych, ścieżek rowerowych; oraz obszary infrastruktury technicznej: gazociągu wysokiego ciśnienia, gazociągu średniego ciśnienia, stacji redukcyjnej gazu, przebiegu linii energetycznych 110 kV i 15 kV ze stacjami transformatorowymi, sieci wodociągowych, kanalizacji (kanały sanitarne, kolektory, rurociągi, pompownie, komory dozowania), ujęć wody i stacji wodociągowych.

III. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ W WIODĄCYCH DZIEDZINACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Z przeprowadzonego w części uwarunkowań rozwoju gminy bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, wynika możliwość wyznaczenia następujących nowych terenów zabudowy o powierzchniach wskazanych poniżej:

- obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) - o 20,35 ha,
- obszary zabudowy wielorodzinnej (MW) - o 0,15 ha,
- obszary obsługi produkcji w gospodarstwach leśnych (RU) - o 0,94 ha,
- obszary usług publicznych (UP) o 2,88 ha,
- obszary obsługi transportu samochodowego (TS) - o 0,23 ha.

Z analizy terenów do zabudowy przeprowadzonej na podstawie dokumentów planistycznych obowiązujących w dacie sporządzenia niniejszego Studium oraz wniosków złożonych do projektu Studium (...) wynika, że istnieje potrzeba wprowadzenia do ustaleń Studium obszarów rozwoju zabudowy usług i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (UMN) o powierzchni ok. 19,5ha.

Obszary, o których mowa wyznaczone zostały na mapie "Kierunki polityki przestrzennej" jako powiększenie już wyznaczonych terenów budowlanych. Stanowią one w większości kontynuację terenów już zabudowanych lub przeznaczonych pod zabudowę oraz zabudowę w nowych obszarów w miejscowościach, które nie posiadają rezerw budowlanych.

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy nie uwzględniają wyników audytu krajobrazowego, ponieważ audyt taki nie został sporządzony przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego. W sytuacji wyznaczenia przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego krajobrazów priorytetowych należy je wprowadzić do Studium w formie jego zmiany.

1. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY.

W studium ustala się następujące standardy określające struktury użytkowania terenów, które traktuje się jako wytyczne do planów miejscowych, zapewniające przestrzeganie planowanego, zrównoważonego rozwoju struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy oraz zachowanie ładu przestrzennego (do uwzględnienia i uszczegółowienia w zmianach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub nowych planach zagospodarowania przestrzennego).

Ustala się następujące wymogi architektoniczne i wskaźniki urbanistyczne:

Obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:

- 1) minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01,
- 2) maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,4,

- 3) teren biologicznie czynny: min. 30%,
- 4) wysokość **nowo powstałych** budynków mieszkalnych do attyki lub okapu: do 8 m ponad poziom terenu mierzony przed wejściem do budynku,
- 5) wysokość **nowo powstałych** budynków gospodarczych i garaży do attyki lub okapu: do 6 m ponad poziom terenu mierzony przed wejściem do budynku,
- 6) geometria dachów głównej bryły budynków: dachy dwuspadowe lub wielospadowe, o symetrycznym kącie nachylenia połaci dachowych do 45⁰ z możliwością wprowadzenia naczółków i przyczółków,
- 7) dopuszcza się dachy jednospadowej jedynie na budynkach lokalizowanych bezpośrednio przy granicy działki lub w odległości 1,5 m od granicy działki,
- 8) zakazuje się realizowania budynków z dachami uskokowymi.

Obszary zabudowy wielorodzinnej:

- 1) minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01,
- 2) maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,65,
- 3) teren biologicznie czynny: min. 20%.
- 4) wysokość **nowo powstałych** budynków mieszkalnych do attyki lub okapu: 13 m ponad poziom terenu mierzony przed wejściem do budynku,
- 5) wysokość **nowo powstałych** garaży do attyki lub okapu: niż 6 m ponad poziom terenu przed wejściem do budynku,
- 6) geometria dachów głównej bryły budynków: dachy dwuspadowe lub wielospadowe, o symetrycznym kącie nachylenia połaci dachowych do 45⁰,
- 7) dopuszcza się dachy jednospadowej jedynie na budynkach lokalizowanych bezpośrednio przy granicy działki lub w odległości 1,5 m od granicy działki,
- 8) zakazuje się realizowania budynków z dachami uskokowymi.

Obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej:

- 1) minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01,
- 2) maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,6,
- 3) teren biologicznie czynny: min. 30%,
- 4) wysokość **nowo powstałych** budynków mieszkalnych do attyki lub okapu: do 8 m ponad poziom terenu mierzony przed wejściem do budynku,
- 5) wysokość **nowo powstałych** budynków gospodarczych i garaży do attyki lub okapu: do 6 m ponad poziom terenu mierzony przed wejściem do budynku,

- 6) geometria dachów głównej bryły budynków: dachy dwuspadowe lub wielospadowe, o symetrycznym kącie nachylenia połaci dachowych do 45⁰ z możliwością wprowadzenia naczółków i przyczółków,
- 7) dopuszcza się dachy jednospadowej jedynie na budynkach lokalizowanych bezpośrednio przy granicy działki lub w odległości 1,5 m od granicy działki,
- 8) zakazuje się realizowania budynków z dachami uskokowymi.

Obszary zabudowy pensjonatowej, rekreacyjnej i mieszkaniowej jednorodzinnej:

- 1) minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01,
- 2) maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 1,6,
- 3) teren biologicznie czynny: min. 20%,
- 4) wysokość **nowo powstałych** budynków pensjonatowych do attyki lub okapu: do 9 m ponad poziom terenu, mierzona przed wejściem do budynku,
- 5) wysokość **nowo powstałych** budynków mieszkalnych do attyki lub okapu: do 8 m ponad poziom terenu, mierzona przed wejściem do budynku
- 6) wysokość garaży i budynków gospodarczych do attyki lub okapu: do 6 m ponad średni poziom terenu, mierzona przed wejściem do budynku,
- 7) geometria dachów głównej bryły budynków – dachy dwuspadowe lub wielospadowe, o symetrycznym kącie nachylenia połaci dachowych do 45⁰,
- 8) dopuszcza się dachy jednospadowej jedynie na budynkach lokalizowanych bezpośrednio przy granicy działki lub w odległości 1,5 m od granicy działki,
- 9) zakazuje się realizowania budynków z dachami uskokowymi.

Obszary zabudowy usługowej i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:

- 1) minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01,
- 2) maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,9,
- 3) teren biologicznie czynny: min. 30%,
- 4) wysokość **nowo powstałych** budynków mieszkalnych i usługowych do attyki lub okapu: do 10 m ponad poziom terenu mierzona przed wejściem do budynku,
- 5) wysokość **nowo powstałych** budynków gospodarczych i garaży do attyki lub okapu: do 8 m ponad poziom terenu mierzona przed wejściem do budynku,
- 6) geometria dachów głównej bryły budynków: dachy dwuspadowe lub wielospadowe, o symetrycznym kącie nachylenia połaci dachowych do 45⁰,

- 7) dopuszcza się dachy jednospadowej jedynie na budynkach lokalizowanych bezpośrednio przy granicy działki lub w odległości 1,5 m od granicy działki,
- 8) zakazuje się realizowania budynków z dachem uskokowym.

Obszary usług:

- 1) minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01,
- 2) maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 1,
- 3) teren biologicznie czynny: min. 20%,
- 4) wysokość **nowo powstałych** budynków usługowych do attyki lub okapu: do 8 m ponad poziom terenu mierzony przed wejściem do budynku,
- 5) wysokość **nowo powstałych** budynków gospodarczych i garaży do attyki lub okapu: do 8 m ponad poziom terenu mierzona przed wejściem do budynku,
- 6) geometria dachów głównej bryły budynków: dachy dwuspadowe lub wielospadowe, o symetrycznym kącie nachylenia połaci dachowych do 45⁰,
- 7) dopuszcza się dachy jednospadowej jedynie na budynkach lokalizowanych bezpośrednio przy granicy działki lub w odległości 1,5 m od granicy działki,
- 8) zakazuje się realizowania budynków z dachem uskokowym.

Obszary zabudowy w obszarach produkcji w gospodarstwach leśnych:

- 1) minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01,
- 2) maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,6,
- 3) teren biologicznie czynny: min. 30%,
- 4) wysokość **nowo powstałych** budynków mieszkalnych do attyki lub okapu: do 8 m ponad poziom terenu mierzony przed wejściem do budynku,
- 5) wysokość **nowo powstałych** budynków gospodarczych i garaży do attyki lub okapu: do 6 m ponad poziom terenu mierzony przed wejściem do budynku,
- 6) geometria dachów głównej bryły budynków: dachy dwuspadowe lub wielospadowe, o symetrycznym kącie nachylenia połaci dachowych do 45⁰ z możliwością wprowadzenia naczółków i przyczółków,
- 7) dopuszcza się dachy jednospadowej jedynie na budynkach lokalizowanych bezpośrednio przy granicy działki lub w odległości 1,5 m od granicy działki,
- 8) zakazuje się realizowania budynków z dachami uskokowymi.

Obszary sportu, turystyki, rekreacji i wypoczynku:

- 1) minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01,
- 2) maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,9,
- 3) teren biologicznie czynny: min. 20%,
- 4) wysokość **nowo powstałych** budynków do attyki lub okapu: do 9 m ponad poziom terenu mierzony przed wejściem do budynku,
- 5) geometria dachów głównej bryły budynków – dachy dwuspadowe, jednospadowe lub łukowe o kącie nachylenia do 40°,
- 6) zakazuje się realizowania budynków z dachami uskokowymi.

Obszary zabudowy przemysłowej:

- 1) minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01,
- 2) maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 2,
- 3) teren biologicznie czynny: min. 10%,
- 4) wysokość **nowo powstałych** budynków do **kalenicy: do 15** m poziom terenu mierzony przed wejściem do budynku,
- 5) geometria dachów głównej bryły budynków: dachy dwuspadowe, jednospadowe lub łukowe o kącie nachylenia połaci dachowych w do 30°.

Obszary zabudowy produkcji i usług:

- 1) minimalna intensywność zabudowy: 0,01,
- 2) maksymalna intensywność zabudowy: 2,
- 3) teren biologicznie czynny: min. 10%,
- 4) wysokość **nowo powstałych** budynków do attyki lub okapu: do 12 m ponad poziom terenu mierzony przed wejściem do budynku,
- 5) geometria dachów głównej bryły budynków: dachy dwuspadowe, jednospadowe lub łukowe o kącie nachylenia połaci dachowych w do 30°.

Obszar obsługi transportu samochodowego

- 1) minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,01,
- 2) maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,5,
- 3) teren biologicznie czynny: min. 20%,
- 4) wysokość **nowo powstałych** budynków do attyki lub okapu: do 12 m poziom terenu mierzony przed wejściem do budynku,

- 5) geometria dachów głównej bryły budynków: dachy dwuspadowe, jednospadowe lub łukowe o kącie nachylenia połaci dachowych w do 30°.

Obszary zabudowy sakralnej - wg indywidualnych rozwiązań do ustalenia w nowo opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego.

Obszary zabudowy obiektów użyteczności publicznej, w tym usługi oświaty oraz obiekty związane z obsługą techniczną gminy - wg indywidualnych rozwiązań do ustalenia w nowo opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego.

Obszary zabudowy letniskowej:

- 1) minimalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,001,
- 2) maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,2,
- 3) teren biologicznie czynny: min. 50%,
- 4) wysokość **nowo powstałych** budynków do attyki lub okapu: do 7 m ponad poziom terenu przed wejściem do budynku,
- 5) geometria dachów głównej bryły budynków – dachy dwuspadowe o kącie nachylenia do 30°,
- 6) zakazuje się realizowania budynków z dachami uskokowymi.

Dopuszcza się uszczegółowienie powyższych wymogów architektonicznych i wskaźników urbanistycznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, szczególnie zakresie istniejącej zabudowy, która powstała przed wejściem w życie niniejszego dokumentu.

Wskazuje się teren dopuszczony do zabudowy mieszkaniowej po wybilansowaniu złóż surowców mineralnych przez właściwy organ administracji geologicznej na wniosek właściciela nieruchomości. W tym przypadku parametry architektoniczne budynków jak dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Studium stanowi zasady polityki przestrzennej gminy i nie należy interpretować rysunku Studium, jako ścisłego wyznacznika granic. Linie rozgraniczające terenów zostaną uściślone w planach miejscowych, zgodnie z zasadami określonymi w Studium, przy jednoczesnym dostosowaniu rozwiązań szczegółowych do bieżących uwarunkowań, potrzeb oraz wniosków wynikających z uzgodnień, opinii i analiz.

Wyżej wymienione wskaźniki urbanistyczne należy przyjmować jako wskaźniki pomocnicze, a przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dostosowywać każdorazowo do zapotrzebowania i uwarunkowań lokalnych.

Ponadto, dla wszystkich obszarów zabudowy zaleca się:

- horyzontalne kształtowanie bryły budynku dla jej wkomponowania w istniejące ukształtowanie terenu i zespoły zieleni,
- stosowanie materiałów pochodzenia rodzimego do prac wykończeniowych budynku (kamień na cokoły i fragmenty ścian piwnic, drewno w kolorze naturalnym jako okładziny szczytów, wykończenie okapów, elementy balustrad itp.);
- wprowadzanie przy realizacji obiektów hodowlanych, produkcyjnych i produkcyjno – usługowych pasów zieleni osłonowej z roślinnością zimozieloną,
- wzbogacenie na etapie tworzenia nowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej usługami publicznymi i komercyjnymi niestanowiącymi uciążliwości dla zabudowy mieszkaniowej, tj. takich usług, które nie stanowią przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- dopuszcza się na etapie tworzenia nowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarach zabudowy pensjonatowej i mieszkaniowej jednorodzinnej wydzielenia tylko terenów zabudowy pensjonatowej lub mieszkaniowej jednorodzinnej lub pozostawienie tych funkcji łącznie.

W zakresie lokalizacji mieszkalnictwa i usług należy dążyć ponadto do zapewnienia odpowiednich standardów nie tylko pod względem walorów estetycznych zabudowy i zagospodarowania terenu, ale również stanu technicznego budynków oraz ich wyposażenia w pełny zakres infrastruktury technicznej. Tereny lokalizacji tych funkcji powinny mieć zapewnioną prawidłową obsługę transportową i dogodną dostępność do usług publicznych. Powinno się przy tym zadbać o jakość środowiska, oraz atrakcyjność przestrzeni publicznej (oświetlenie, chodniki, kompozycje zieleni dekoracyjnej, mała architektura itp.). Dopuszcza się uzupełnienie funkcji podstawowych wyznaczonych na rysunku Studium - Kierunki polityki przestrzennej o funkcje terenu uzupełniające nie kolidujące z funkcjami podstawowymi.

Zaleca się na etapie zmian lub tworzenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy, uwzględnienie naniesionych na mapie kierunków zagospodarowania przestrzennego Studium terenów zmeliorowanych, z uwagi na potrzebę ochrony tych obszarów i zapewnienia funkcjonalności urządzeń melioracyjnych.

Zgodnie z ewidencją wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów prowadzoną w oparciu o art. 70 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne na terenie objętym Studium występują urządzenia melioracji wodnych szczegółowych (tereny objęte systemem melioracji wodnych zostały wskazane na załącznikach graficznych Studium) – rowy melioracyjne oraz sieć drenarska, wykonane w ramach zadań inwestycyjnych "I Bobrza Kołomań", "II Gruszka", "III Szalas", rzeki Bobrza, Ciek od Zagnańska, Krasna, Ciek od Borowej Góry oraz tzw. „wody pozostałe”. W przypadku przekwalifikowania gruntów rolnych, na których występują obiekty melioracyjne, na inne (np.

budowlane, przemysłowe, pod zalesienia) należy wyłączyć obszar zmeliorowany na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1403 ze zm.) oraz zapewnić właściwe funkcjonowanie urządzeń melioracji wodnych między innymi odpływ wody z rowów melioracyjnych. Zgodnie z art. 25 i 27 ustawy Prawo wodne, zabrania się niszczenia lub uszkodzenia brzegów śródlądowych wód powierzchniowych, tworzących brzeg wody budowli lub murów niezbędnych urządzeniami wodnymi oraz gruntów pod śródlądowymi wodami powierzchniowymi oraz grodzienia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu. Ponadto, zgodnie z art. 28 ustawy Prawo wodne ustawowy właściciel nieruchomości przyległej do powierzchni wód publicznych jest obowiązany umożliwić dostęp do wody na potrzeby wykonywania robót związanych z utrzymaniem wód. Na przebudowę urządzeń melioracji wodnych oraz przeprowadzenie przez wody powierzchniowe obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urządzeń wymagane jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego, zgodnie z art. 122 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 9 ust. 2 ustawy Prawo wodne.

Na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 9 ust. 2 pkt. 1a ustawy Prawo wodne zabrania się niszczenia lub uszkodzenia urządzeń wodnych. Ww. rzeki zaliczone są do wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną (Dz. U. Nr 16, poz. 149 z 2003 r.) lub do tzw. „wód pozostałych”, w stosunku do których prawa właścicielskie, wg art. 14 ust. 3 i w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo wodne, sprawuje Marszałek Województwa Świętokrzyskiego (a w jego imieniu Dyrektor Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach).

Na tym obszarze zabudowa winna być kształtowana z uwzględnieniem odbudowy systemu melioracyjnego i drenarskiego. W przypadku kolizji planowanej zabudowy z systemem drenarskim, system ten należy przebudować w sposób umożliwiający jego funkcjonalność, w uzgodnieniu z zarządzającym tą siecią, tj. Świętokrzyskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych. Tereny te zostały wrysowane zgodnie z materiałami udostępnionymi przez Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach.

W celu eliminacji konfliktów przestrzennych oraz poprawy możliwości wyposażenia terenów w urządzenia infrastruktury technicznej i społecznej proponuje się następujące kierunki kształtowania zabudowy:

- rozbudowa ośrodka administracyjno – usługowego gminy w Zagnańsku koncentrującego obiekty użyteczności publicznej, usługi o znaczeniu ogólnie gminnym, w tym sprzyjające nawiązywaniu

kontaktów społecznych, infrastrukturę obsługującą i mieszkalnictwo, zdecydowane podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznej m.in. poprzez właściwe kształtowanie nawierzchni dróg (ciche nawierzchnie) i placów, oświetlenie, wprowadzenie małej architektura jak m.in. ławki, latarnie, kosze na śmieci, szyldy, przystanki;

- wyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej na rysunku studium, w ramach których możliwa będzie: modernizacja istniejącej zabudowy, uzupełnienie zabudowy w obrębie ukształtowanych jednostek osadniczych, a także wprowadzanie nowych zespołów zabudowy. W obszarach tych dopuszcza się również lokalizację usług i nieuciążliwej (niestanowiących przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko) przedsiębiorczości dostosowanej do miejscowych potrzeb i uwarunkowań;
- wyznaczenie obszarów potencjalnego rozwoju budownictwa jednorodzinnego m.in. na potrzeby zaplecza mieszkaniowego dla mieszkańców Kielc, z możliwością wprowadzania nieuciążliwych usług. Wyznaczone w Studium obszary powinny być szczegółowo opracowane, łącznie z uściśleniem sposobu ich uzbrojenia i komunikacji, na etapie zmiany lub tworzenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W większości przypadków niezbędne będzie przeprowadzenie scaleń i wtórnego podziału;
- uzupełnienie i wyznaczenie nowych obszarów działalności gospodarczej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej związanej z prowadzeniem ww. działalności;
- wyznaczenie obszarów, istniejącej i potencjalnej lokalizacji zabudowy: pensjonatowej, letniskowej oraz innych usług turystyczno – wypoczynkowych i sportowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą, ewentualnie obszarów, na których może dojść do adaptacji istniejących siedlisk na cele letniskowe i agroturystyki oraz realizację zabudowy pensjonatowej;
- utrzymanie istniejących obiektów usługowych użyteczności publicznej (usługi oświaty, zdrowia, kultury itp.) z możliwością ich modernizacji i rozbudowy oraz przewidzenie rezerwy terenowej gruntów komunalnych dla realizacji potencjalnych potrzeb budowy nowych tego typu obiektów z możliwością ich zmiany sposobu użytkowania na inne cele związane z użytecznością publiczną lub usługami komercyjnymi;
- zakaz zabudowy obszarów (wyznaczonych w części graficznej i opisanych w tekście studium): o szczególnych walorach przyrodniczo – krajobrazowych (obszary zlokalizowane w strefie przyrodniczo-krajobrazowej), korytarzy i ciągów ekologicznych (tereny lasów oraz dolin rzek i cieków wodnych), udokumentowanych złóż surowców mineralnych z wyjątkiem sytuacji dotyczącej dopuszczenia zabudowy terenu złoża po jego wybilansowaniu (teren wskazany na rysunku Studium), zakaz lokalizacji zabudowy na terenach zagrożonych powodzią.

Poza tym przewiduje się:

- przywracanie wysokiej wartości walorów architektoniczno-estetycznych wiejskim zespołom zabudowy zagrodowej i mieszkalnej (nawiązywanie do stylu i cech budownictwa regionalnego według ww. wytycznych) oraz podnoszenie standardów funkcjonalnych i technicznych, podczas przeprowadzanych remontów i modernizacji;
- wspieranie najlepszych przykładów adaptacji istniejących obiektów miejscowej zabudowy dla utrzymania charakterystycznych elementów układu ruralistycznego poszczególnych wsi;
- szczegółowe określenie w planach zagospodarowania przestrzennego zasad architektoniczno-budowlanych mających na celu poprawę estetyki zabudowy oraz uwzględnienie i utrwalenie tradycji budowlanych;
- zachowanie „reliktów” tradycyjnej zabudowy wiejskiej, ważnego elementu tożsamości kulturowej gminy oraz respektowanie wymogów ochronnych w stosunku do obiektów i założeń wpisanych do rejestru zabytków;
- wprowadzanie w nowych siedliskach i uzupełnienie w już istniejących zadrzewień i zakrzewień przydomowych, a przy obiektach produkcyjno-usługowych i hodowlanych oraz w strefie uciążliwości lotniska obowiązkowe realizowanie pasów zieleni osłonowej;
- wykup i gromadzenie zasobów gruntów komunalnych sprzyjających odpowiedniemu kształtowaniu polityki przestrzennej;
- respektowanie wymagań ochrony ppoż i bezpieczeństwa publicznego;
- dopuszcza się etapowe wprowadzanie terenów zabudowy mieszkaniowej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w stosunku do wyznaczonych w Studium w zależności od potrzeb oraz rachunku ekonomicznego, przy uwzględnieniu realnych możliwości ich wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej. Przez co osiągnięty zostanie cel wynikający z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego oraz Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 związany z poprawą atrakcyjności osiedleńczej i ograniczeniem rozproszenia zabudowy. Dzięki etapowemu wprowadzaniu terenów zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego spełnione zostaną zasady racjonalności ekonomicznej i zasada przeciwdziałania rozpraszania zabudowy. Zasada preferencji regeneracji (odnowy) nad zajmowaniem nowych obszarów pod zabudowę nie dotyczy miejscowości gminy Zagnańsk, ponieważ obszary wymagające odnowy miejscowości nie występują;
- wskazuje się na rysunku Studium obszary predysponowane do powstawania osuwisk oraz czynne osuwisko (w miejscowości Tumlin) wyznaczone w ramach projektu SOPO. Obszary zagrożone zjawiskami wskazano w kilku miejscach na terenie gminy Zagnańsk, przy czym dwa z nich

obejmują wyznaczoną już w obowiązujących dokumentach planistycznych (studium i miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego) zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Jest to teren zabudowy mieszkaniowej w miejscowości Tumlin (teren położony na wschód od linii kolejowej Nr 8) oraz w miejscowości Belno (na południe od drogi powiatowej). Analiza tych terenów pod kątem występowania ruchów masowych (wizja terenowa oraz analiza map geologicznych zakrytych i odkrytych) wykazała, że występowanie tych zjawisk są mało prawdopodobne we wskazanych obszarach (tereny o spadkach poniżej 10% oraz są to grunty zwięzłe). Niezależnie od powyższego tereny te wymagają przeprowadzenia szczegółowych badań specjalistycznych potwierdzających lub wykluczających zjawiska, o których mowa powyżej. W przypadku potwierdzenia ww. zjawisk tereny te należy ustabilizować i zabezpieczyć przez wystąpieniem ruchów masowych poprzez stosowne zabiegi inżynierskie (np. budowa murów oporowych czy wzmocnionych fundamentów budynków). Zgodnie z opracowaniem pn.: "Założenia dla opracowania map osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla gmin Powiatu Kieleckiego w skali 1: 10 000" opracowanymi w 2015 r. przez GEOCONSULT Sp. z o.o. w Kielcach na zlecenie Powiatu Kieleckiego - Starostwo Powiatowe w Kielcach są to tereny o spadkach od 3° do 8°, a więc są to tereny nawet nie predysponowane do powstawania osuwisk zgodnie z tym opracowaniem;

- wskazuje się na rysunku Studium granice i obszar objęty Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Zagnańsk na lata 2016-2030 zgodnie z Uchwałą Nr 21/VII/2016 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zagnańsk na lata 2016 - 2030 posiadającego cechy obszaru zdegradowanego. Wyznaczony w oparciu o uwarunkowania wynikające z historii i tradycji dotychczasowego sposobu zagospodarowania. W ramach rewitalizacji podlegać będzie modernizacja infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Dostosowany będzie obszar objęty rewitalizacją dla potrzeb mieszkańców oraz dla prowadzących działalność gospodarczą. Zakłada się wyznaczenie publicznych terenów rekreacji, sportu i wypoczynku;
- na terenie obszarze gminy Zagnańsk nie przewiduje się oraz nie wyznacza się:
 - lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni powyżej 2000m²,
 - obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefą oddziaływania,
 - obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
 - obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,

- obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania.

Ustala się następujące zasady kształtowania reklam (do uszczegółowienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i innych dokumentach stanowiących przepis prawa miejscowego):

- wprowadza się zakaz realizacji reklam w pasach dróg publicznych,
- w terenach zabudowy mieszkaniowej zakazuje się reklam świetlnych migających,
- powierzchnia reklam nie może przekraczać 5m², a ich wysokość nie może przekraczać 5 m.

Studium ustala następujące tereny wyłączone z zabudowy:

- obszary lasów,
- wyznaczone w Studium obszary zadrzewień i zakrzewień,
- obszary przeznaczone do zalesień,
- obszary dolin rzecznych,
- obszary rolnicze położone w strefie przyrodniczo-krajobrazowej.

Wskazuje się na terenie gminy punkty i ciągi widokowe, które należy chronić przed zagospodarowaniem i wprowadzaniem zieleni wysokiej, tj. powyżej 1 m.

W zakresie ochrony krajobrazu kulturowego ustala się nakaz dotrzymania standardów architektonicznych, o których mowa we wcześniejszych rozdziałach dokumentacji.

Ustala się następujące zasady kształtowania krajobrazu:

- 1) zachowanie nieprzekraczalnych linii zabudowy, o których mowa w przepisach o drogach publicznych,
- 2) zachowanie wysokości budynków, o których mowa we wcześniejszych rozdziałach dokumentacji,
- 3) zachowanie geometrii dachów, o których mowa o których mowa we wcześniejszych rozdziałach dokumentacji.

W granicach gminy Zagnańsk nie wyznacza się obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie oraz obszarów pomników zglądy i ich stref ochronnych.

2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Podstawowym celem w dziedzinie ochrony środowiska jest ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska naturalnego gminy, zapewniające sprawiedliwy dostęp do jego zasobów dzisiejszym i przyszłym pokoleniom mieszkańców, traktując je jako wartości o znaczeniu ponadlokalnym, dążąc do poprawy jego stanu.

Wiodącą prawidłowością w omawianej dziedzinie, która stanowi jednocześnie kryterium realizacji głównego celu zagospodarowania przestrzennego województwa będzie przyjęta w Konstytucji RP, **zasada zrównoważonego rozwoju**, zgodnie z którą spod zabudowy wyłączone zostały tereny o niekorzystnych warunkach do zabudowy. Jej podstawowym założeniem jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie regionalnym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym.

Kierunki rozwoju gminy muszą być podporządkowane dążeniom do utrzymania obecnego modelu funkcjonowania przyrody i podejmowania działań proekologicznych zmierzających do zahamowania degradacji wód, powietrza atmosferycznego, gleb i krajobrazu. Działania samorządu gminy na rzecz poprawy stanu środowiska przyrodniczego są integralną częścią dążeń do poprawy jakości życia stałych mieszkańców i do zwiększenia atrakcyjności obszaru gminy dla gości.

Obiekty prawnie chronione i system przyrodniczy gminy

Gmina Zagnańsk położona jest w regionalnym i krajowym systemie przyrodniczym, na który składają się formy ochrony przyrody o znaczeniu krajowym (obszary Natura 2000 oraz węzeł ekologiczny) i regionalnym (Suchedniowsko-Oblęgarski Park Krajobrazowy, Suchedniowsko-Oblęgarski Obszar Chronionego, Podkieleki Obszar Chronionego Krajobrazu oraz rezerваты przyrody i użytek ekologiczny). Przedmiotem ochrony są istniejące na obszarze gminy formy ochrony przyrody, kompleksy leśne oraz doliny rzeczne.

Na terenie gminy Zagnańsk ustanowione zostały następujące formy ochrony przyrody:

1. Suchedniowsko-Oblęgarski Park Krajobrazowy, zajmujący na terenie gminy Zagnańsk powierzchnię 4 869 ha. Położony jest na terenie sołectwa: Umer, Kołomań, Długojów, Szałas i Belno. Zgodnie z Uchwałą Nr XLIX/872/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Suchedniowsko-Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2014 r. poz. 3147) obowiązują:
 - 1) zakazy:

- a) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.);
- b) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- c) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- d) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- e) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno – błotnych;
- f) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- g) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową.

Powyższe zakazy nie dotyczą obszaru, dla którego następuje zmiana sposobu zagospodarowania, ponieważ przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego.

- 2) szczególne cele ochrony:
 - a) zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów;
 - b) racjonalne wykorzystanie zasobów złóż kopalin;
 - c) zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych (rozlewisk i starorzeczy);
 - d) zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;
 - e) zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym w szczególności torfowisk;
 - f) zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania rzeźby lessowej;
 - g) zachowanie układów i obiektów zabytkowych, w tym pozostałości Staropolskiego Okręgu Przemysłowego, a także licznych miejsc pamięci narodowej;
 - h) preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu;
 - i) zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych;

- j) zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych;
- k) ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz.

Wyżej wymienione zakazy nie dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego;
- 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego;
- 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego.

2. Suchedniowsko-Oblęgarski Obszar Chronionego Krajobrazu położony na otulinie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego. Na terenie gminy Zagnańsk zajmuje powierzchnię 5 897 ha i położony jest na terenie sołectw: Umer, Tumlin, Kołomań, Jaworze, Zagnańsk, Bartków, Chrusty, Kaniów, Belno, Janaszów, Samsonów i Zachełmie. Zgodnie z Uchwałą Nr XLIX/880/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2014 r. poz. 3154) na terenie tym obowiązują:

- 1) zakazy:
 - a) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
 - b) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
 - c) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
 - d) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Powyższe zakazy nie dotyczą obszarów, dla których następuje zmiana sposobu zagospodarowania, ponieważ przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

2) działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- a) ochrona dużych kompleksów leśnych dla zachowania różnorodności biologicznej lasu;
- b) zapewnienie bioróżnorodności ekosystemów, a w szczególności najcenniejszych zbiorowisk łąk;
- c) zachowanie naturalnych fragmentów obszarów wodnych;
- d) zachowanie tworów i składników przyrody nieożywionej.

Wyżej wymienione zakazy nie dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
 - 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
 - 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
 - 4) ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.
3. Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu (POCHK). Na terenie gminy Zagnańsk zajmuje powierzchnię 1 708 ha i położony jest na terenie sołectw Gruszka i Kajetanów. Zgodnie z Uchwałą Nr XIV/200/2015 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 7 września 2015r. w sprawie wyznaczenia Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2015 r. poz. 2655). W granicach obszaru chronionego krajobrazu wydzielono następujące strefy krajobrazowe:
- 1) "A" - obejmującą doliny rzeczne i ciekі pełniące funkcję korytarzy ekologicznych oraz torfowiska i inne tereny podmokłe, w tym lasy łąkowe i olsy; są to obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt, a jednocześnie tereny bardzo wrażliwe na zmiany

dokonywane w środowisku; strefa ta posiada najwyższy rygor ochrony;

- 2) "B" - obejmująca tereny kompleksów leśnych (z wyłączeniem lasów łęgowych i olsów, które zostały zaliczone do strefy "A"), murawy kserotermiczne i napiaskowe; są to siedliska niezależne od poziomu wód gruntowych; obejmują tereny cenne przyrodniczo, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt; strefa posiada wysoki rygor ochronny;
- 3) "C" - obejmuje obszary poza strefami "A" i "B"; tereny zabudowy, użytkowane rolniczo, przekształcone przez człowieka; strefa odznacza się najniższymi rygorami ochronnymi, spośród wyznaczonych stref.

Na terenie strefy krajobrazowej "A" ustalono następujące cele i działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- a) zachowanie cennych ekosystemów;
 - utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych,
 - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; dążenie do zachowania właściwych parametrów siedlisk leśnych; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- b) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
 - edukacja ekologiczna,
 - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- c) zachowanie dolin rzek i cieków w stanie zbliżonym do naturalnego, poprzez utrzymywanie w niezmienionym stanie terenów zalewowych oraz odtwarzanie naturalnych polderów,
- d) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,
- e) utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód;
 - likwidacja części rowów melioracyjnych, poprzez odstąpienie od ich konserwacji,
 - rozbudowa zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę,
 - uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,
 - tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków poprzez odstąpienie od ich użytkowania i wprowadzenie pasów ochronnych roślinności,

- ograniczenie zużycia nawozów sztucznych i środków ochrony roślin,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci,
- f) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi, poprzez zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
- g) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych;
- powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji,
 - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym stref dalekiego widoku.

Na terenie strefy krajobrazowej "B" ustalono następujące cele i działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- a) zachowanie cennych ekosystemów;
- utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych,
 - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; stosowanie rębni gniazdowej w cennych płatach siedlisk; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- b) ochrona stanowiska chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- edukacja ekologiczna,
 - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- c) ochrona dużych kompleksów leśnych i stref ekotonowych;
- odnawianie drzewostanów zgodnych z typem siedliska,
 - zapobieganie fragmentacji obszarów leśnych przy realizacji inwestycji,
 - zachowanie i zwiększanie powierzchni zalesionych,
 - zalesianie poza powierzchniami cennymi przyrodniczo siedlisk,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- d) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,
- e) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu;
- promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania,
 - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych,

- f) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi;
 - zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
 - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo,
- g) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych;
 - powstrzymanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji,
 - uwzględnienie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku,
- h) zachowanie wartości kulturowych obszaru;
 - promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa,
 - rewitalizacja obiektów zabytkowych,
 - poszerzanie katalogu obiektów zabytkowych,
 - promowanie zieleni przydomowej, w tym szczególnej wartości wielokwiatowych ogrodów przydomowych,
 - edukacja.

Na terenie strefy krajobrazowej "C" ustalono następujące cele i działania związane z ochroną krajobrazową i kulturową:

- a) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
 - edukacja ekologiczna,
 - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- b) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,
- c) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu;
 - promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania,
 - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych,
- d) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi;
 - zalesianie lub utrzymanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
 - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo,
- e) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych;
 - powstrzymanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji,
 - uwzględnienie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku,

- f) zachowanie wartości kulturowych obszaru;
- promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa,
 - rewitalizacja obiektów zabytkowych,
 - poszerzanie katalogu obiektów zabytkowych,
 - promowanie zieleni przydomowej, w tym szczególnej wartości wielokwiatowych ogrodów przydomowych,
 - edukacja.

Na obszarze POChK w strefie krajobrazowej "A" zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa o ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 5) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 6) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- 1) zadrzewień śródpolnych określonych w pkt. 3 występujących na gruntach oznaczonych w ewidencji gruntów inaczej niż: grunty zadrzewione i zakrzewione lub grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych;
- 2) zakazu określonego w pkt. 3, w przypadku zadrzewień przydrożnych nie dotyczy konieczności zapewnienia dostępu (zjazdu) z nieruchomości i do drogi publicznej;
- 3) zakazów określonych w pkt. 2 i 4, w przypadku realizacji inwestycji w zakresie budowy

urządzeń elektrowni wodnych poza głównym nurtem rzeki;

- 4) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko określonych w pkt. 2, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 5) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

Na obszarze POChK w strefie krajobrazowej "B" zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa o ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- 1) zadrzewień śródpolnych określonych w pkt. 3, występujących na gruntach oznaczonych w ewidencji gruntów inaczej niż: grunty zadrzewione i zakrzewione lub grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych;
- 2) zakazu określonego w pkt. 3, w przypadku zadrzewień przydrożnych kolidujących z zapewnieniem dostępu (zjazdu) z nieruchomości do drogi publicznej;
- 3) realizacji inwestycji w zakresie budowy urządzeń elektrowni wodnych poza głównym nurtem rzeki, określonych zakazem w pkt. 2;
- 4) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu, określonych zakazem w pkt. 2;
- 5) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

Na obszarze POChK w strefie krajobrazowej "C" nie ustalono zakazów.

Dla Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego, Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązują odstępstwa od wskazanych wyżej zakazów zgodnie z uchwałami Sejmiku Samorządu Województwa Świętokrzyskiego.

4. rezerwat przyrody:

- 1) rezerwat przyrody ożywionej (wodny) "Górna Krasna" - Nr 68 w miejscowości Długojów, oznaczony na rysunku studium symbolem ZN1, ustanowiony rozporządzeniem Wojewody Świętokrzyskiego Nr 1/2004 r. z dnia 08.01.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. Nr 3, poz. 46). Zajmuje powierzchnię 413,02 ha. Przedmiotem ochrony jest zachowanie naturalnego odcinka rzeki Krasna i fragmentu jej doliny z występującymi cennymi zbiorowiskami roślinnymi oraz chronionymi i rzadkimi gatunkami zwierząt, głównie ptaków. Rezerwat objęty został Europejską Siecią Ekologiczną NATURA 2000 Dolina Krasnej PLH 260001. Teren rezerwatu obejmuje naturalny odcinek rzeki Krasna i fragment jej doliny z obszarem łąk, mokradeł i lasów. Największą wartością rezerwatu są cenne zbiorowiska roślinne oraz chronione i rzadkie gatunki zwierząt głównie ptaków.
- 2) rezerwat przyrody nieożywionej "Zachemie" - Nr 72 w miejscowości Zachemie, oznaczony na rysunku studium symbolem ZN2, ustanowiony Zarządzeniem Nr 5/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 8 listopada 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. Nr 298, poz. 3076). Zajmuje powierzchnię 7,95 ha. Przedmiotem ochrony jest zachowania ze względów społecznych, naukowych i dydaktycznych terenu kamieniołomu Zachemie ze stanowiskiem paleontologicznym najstarszych na świecie tropów czworonogów wraz z formami tektonicznymi, skałami i minerałami. Dla rezerwatu obowiązuje plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Nr 2/2013 r. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 27 marca 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 1479). Plan ochrony dla rezerwatu przyrody "Zachemie" określa działania ochronne na obszarze ochrony czynnej. Wskazuje również obszary i miejsca, które mogą być udostępniane dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych oraz określa ich sposób udostępniania. Zgodnie z tym dokumentem dopuszcza się jedynie lokalizację ścieżki edukacyjnej, pawilonu Geomuzeum w południowo-wschodniej części rezerwatu oraz zamontowanie tablic informacyjnych. Pozostały

teren rezerwatu podlega pełnym rygorom ustawy o ochronie przyrody.

Rezerwat przyrody „Zachełmie” ma zostać włączony do planowanego **geoparku „W Krainie Tetrapoda i skamieniałych wydm”**. Motywem przewodnim powstania geoparku jest:

- odkrycie tropów tetrapoda w Zachełmiu oraz środowisko życia najstarszych czworonogów, związane z płytkim i ciepłym morzem rozciągającym się wzdłuż wschodniego wybrzeża paleokontynentu Laurusji,
- unikalne w skali Polski i Europy kopalne (skamieniałe) wydmy dokumentujące środowisko pustynne superkontynentu Pangen - czerwone skały odsłonięte na górach Grodowej, Wykieńskiej i Sosnowicy, będące kopalnymi wydmami sprzed 245 mln lat,
- niezgodność kontowa między dolomitami oraz czerwonymi skałami permu i triasu widoczna w Zachełmiu, będąca dowodem na tektoniczne ruchy waryscyjskie, które wypiętrzyły Góry Świętokrzyskie w późnym karbonie (ok. 300-330 mln. Lat temu).

Z uwagi na fakt, iż sam geopark nie powinien opierać się tylko na elementach geologicznych. Ważnym elementem są także elementy historyczne, kultury materialnej oraz pomniki przyrody żywej takie jak dąb Bartek czy pozostałości hutnictwa żelaza w Samsonowie. Wszystkie te elementy tworzą bardzo dobrą bazę do stworzenia geoparku, który oprócz funkcji turystycznych, powinien realizować zadania związane z popularyzacją dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego oraz dbać o zrównoważony rozwój obszaru objętego jego granicami. Osią proponowanego geoparku będzie czerwony szlak turystyczny, na którym znajduje się część stanowisk geologicznych i archeologicznych. Różnorodność geologiczna i kulturowa geoparku „W Krainie tetrapoda i skamieniałych wydm” zwiększa szansę uczynienia z niego geoparku europejskiego.

Podstawowe cele proponowanego geoparku to:

- ochrona obiektów geologicznych, archeologicznych i kulturowych,
- promocja i popularyzacja szczególnie cennych pod względem naukowym i edukacyjnym obiektów geologicznych,
- rozwój społeczno – ekonomiczny obszaru oraz integracja społeczności lokalnej.

3) rezerwat przyrody nieożywionej "Barcza" - Nr 47 w miejscowości Barcza, oznaczony na rysunku studium symbolem ZN3 (obręb geodezyjny Gruszka), ustanowiony zarządzeniem MLiPD z 18 maja 1984r., par. 4 (MP Nr 15 z 1984 r., poz. 108) Obwieszczenie Woj. Świąt. z 15 października 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. Nr 107 poz. 1270). Zajmuje powierzchnię 14,57 ha. Dla rezerwatu obowiązuje plan ochrony zatwierdzony rozporządzeniem Nr 56/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 18 listopada 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Świąt. Nr 165 poz. 2057) ustanowiony na okres 20 lat. Rezerwat ten objęty

został Europejską Siecią Ekologiczną Natura 2000 Ostoja Barcza PLH 260025.

5. Pomniki przyrody:

Nr w rejestrze RDOŚ	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Położenie
1	Dąb Bartek	02.12.1952r.	1) rozporządzenie nr 35/2007 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 12 grudnia 2007r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2007 r. Nr 239 poz. 3552), 2) rozporządzenie Nr 14/2008 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 4 listopada 2008r. zmieniające rozporządzenie Nr 35/2007 wojewody świętokrzyskiego w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2008r. Nr 232 poz. 3047).	Wiek drzewa wg aktu 1200 lat, wg najnowszych badań dendrologicznych wie oceniany jest na 645-670 lat	Dz. nr ewid. 994, obręb geodezyjny Zagnańsk, przy drodze wojewódzkiej nr 750.
35	Przydrożna aleja drzew	28.10.1954r.	Uchwała Nr 137/VII/2015 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 30.12.2015 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2016 r. poz. 229	Aleja przydrożna składająca się z 29 sztuk drzew (4 lip, 11 klonów pospolitych, 9 jesionów wyniosłych, 1 modrzew europejski, 4 klony jawory) rosnących wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 750	Działka nr ewid. 379/4 obręb geodezyjny Zagnańsk, przy drodze wojewódzkiej nr 750
252	Odsłonięcie geologiczne	02.10.1987r.	1) Zarządzenie nr 23/87 Wojewody Kieleckiego z dnia 02.10.1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Kiel. Nr 19, poz.	Odsłonięcie geologiczne w filarze skalnym o wysokości ok. 20 m, długości ok. 50 m i szerokości ok. 50 m. W dolnej części filaru odsłaniają się dolomity środkowodewońskie	Działki nr ewid. 400/2, 400/6, 400/7, 400/8, 400/9, 400/5, 400/6 obręb geodezyjny Zachełmie, w

			<p>223),</p> <p>2) Rozporządzenie nr 6/94 Wojewody Kieleckiego z dnia 20.06.1994r zmieniające zarządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Kiel. Nr 8 poz. 54 z 1994 r.),</p> <p>3) Rozporządzenie Nr 7/94 Wojewody Kieleckiego z dnia 04.08.1994 r. zmieniające zarządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Kiel. z 1994 r. Nr 8, poz. 55,</p> <p>4) Rozporządzenie Nr 276/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 09.08.2001 r. zmieniające zarządzenia i rozporządzenia w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 85, poz. 987 z 2001 r.</p>	<p>trzonu paleozoicznego Gór Świętokrzyskich, waryscyjskiego piętra strukturalnego. W przewodze są one grubopłytkowe, przelawiczone dolomitami marglistymi szaroczerwonymi, łupkowatymi</p>	<p>północnej części kamieniołomu Zachełmie, który leży na zachodnim zboczu Góry Chełm, ok. 250 m na północ od linii kolejowej Kraków - Warszawa</p>
253	Odslonięcie geologiczne	02.10.1987r.	<p>1) Zarządzenie nr 23/87 Wojewody Kieleckiego z dnia 02.10.1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Kiel. Nr 19, poz. 223),</p> <p>2) Rozporządzenie nr 6/94 Wojewody Kieleckiego z dnia 20.06.1994r zmieniające zarządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Kiel. Nr 8 poz. 54 z 1994 r.),</p>	<p>Grupa starych wyrobisk o głębokości do 6 m na obszarze o łącznej długości 200 m i szerokości do 60 m, które stanowią jedyne w Górach Świętokrzyskich miejsce eksploatacja czarnych marmurów. Wydobywano tu czarne wapienie bitumiczne, występujące w ławicach o grubości do 0,6 m, użyłone białym kwarcytem. W wapieniach i marglach</p>	<p>Działki o nr ewid. 533, 496/4, 497, 498, 499 w obrębie geodezyjnym Kajetanów. Ok. 200 na SE od starodroża drogi krajowej nr 7, ok. 500 m na N od zabudowań wsi Kajetanów.</p>

			<p>3) Rozporządzenie Nr 7/94 Wojewody Kieleckiego z dnia 04.08.1994 r. zmieniające zarządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Kiel. z 1994 r. Nr 8, poz. 55,</p> <p>4) Rozporządzenie Nr 276/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 09.08.2001 r. zmieniające zarządzenia i rozporządzenia w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 85, poz. 987 z 2001 r.).</p>	występują ślady licznej fauny ramienionogów, mikrofauny otwornic ora flory.	
309	Dąb szypułkowy	12.08.1993r.	Rozporządzenie Nr 8/93 Wojewody Kieleckiego z dnia 12 sierpnia 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kiel. Nr 8, poz. 87 z 1993 r.	Dąb szypułkowy "Daniel", o średnicy pnia na wysokości 1,3 od ziemi - 1,5 m	Działka nr 1376/3 w obrębie geodezyjnym Zachełmie. W nadleśnictwie Zagnańsk, Leśnictwo Występa, oddział 61b, drzewo rośnie po prawej stronie drogi z Zagnańska do Borowej Góry, na skraju Lasu.
341	Dąb szypułkowy	30.12.1994r.	<p>1) Rozporządzenie Nr 17/94 Wojewody Kieleckiego z dnia 30.12.1994 r. w sprawie uznania na pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kiel. Nr 1, poz. 1 z 1995r.),</p> <p>2) Rozporządzenie Nr 276/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia</p>	-	Działka nr ewid. 2308/2 w obrębie geodezyjnym Samsonów (miejscowość Dudków). Na posesji nr 18a.

			09.08.2001 r. zmieniające zarządzenia i rozporządzenia w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Świąt. Nr 85, poz. 987 z 2001 r.).		
378	Modrzew europejski	14.10.1997r.	Uchwała Nr 75/97 Rady Gminy w Zagnańsku z dnia 14.10.1997 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Świąt. Nr 4, poz. 18 z 1998 r.).	Wiek. ok. 120 lat	Działka nr ewid. 210 w obrębie geodezyjnym Długojów. Nadleśnictwo Zagnańsk, leśnictwo Długojów, oddział 93f; na granicy lasu i gruntów wsi Długojów.
371	Jodła pospolita	30.12.1996r.	Rozporządzenie Nr 18/86 Wojewody Kieleckiego z dnia 30.12.1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kiel. Nr 56, poz. 217 z 1996 r.)	O średnicy pnia na wys. 1,3 m od ziemi - 1,02 m	Działka nr 2056 w obrębie geodezyjnym Tumlin. Nadleśnictwo Zagnańsk, Leśnictwo Węgle oddział 177f
372	Buk zwyczajny	30.12.1996r.	Rozporządzenie Nr 18/86 Wojewody Kieleckiego z dnia 30.12.1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kiel. Nr 56, poz. 217 z 1996 r.).	O średnicy pnia na wys. 1,3 m od ziemi - 1,03 m	Działka nr 413/2 w obrębie geodezyjnym Jaworze. Nadleśnictwo Zagnańsk, Leśnictwo Węgle oddział 186g
376	Dąb szypułkowy	30.12.1996r.	Rozporządzenie Nr 18/86 Wojewody Kieleckiego z dnia 30.12.1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kiel. Nr 56, poz. 217 z 1996 r.).	O średnicy pnia na wys. 1,3 m od ziemi - 1,40 m	Działka nr ewid. 714 w obrębie geodezyjnym Samsonów (miejscowość Samsonów

					Piechotne); Na posesji Samsonów - Piechotne 44
377	Grupa dwóch modrzewi europejskich	14.10.1997r.	Uchwała Nr 75/97 Rady Gminy w Zagnańsku z dnia 14.10.1997 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Świąt. Nr 4, poz. 18 z 1998 r.).	Wiek ok. 120 lat	Działka nr ewid. 214 w obrębie geodezyjnym Długojów. Nadleśnictwo Zagnańsk, Leśnictwo Bartków, oddział 80c; ok. 200 m na zachód od drogi Samsonów Szalas.
734	Dąb szypułkowy	29.05.2001r.	Rozporządzenie Nr 205/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 29.05.2001 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Świąt. Nr 541, poz. 543 z 2001 r.).	Wiek ok. 160 lat	Działka nr ewid. 154 w obrębie geodezyjnym Belno. Na gruncie prywatnym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOS w Kielcach

Zasady ochrony obowiązujące w stosunku do pomników przyrody wynikają z przepisów art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 ze zm.).

6. Użytki ekologiczne

Nr WKP	Nazwa obiektu	Powierzchnia w ha	Opis obiektu	Miejscowość	Uwagi
31	Bagno	1,08	Objęte ochroną zbiorowiska roślinności bagiennie-torfowej, miejsce bytowania licznych owadów, płazów i ptaków wodnoblotnych	Długojów-dz. nr 230 Położone na terenie Lasów Państwowych w oddziale 72d, Leśnictwo Bartków, obręb Samsonów, Nadleśnictwo Zagnańsk	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj.

					Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002r. Nr 23, poz. 291
--	--	--	--	--	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ w Kielcach

W stosunku do użytku ekologicznego zabrania się:

- a) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu,
- b) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym,
- c) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby,
- d) wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości,
- e) zaśmiecania obiektu i terenu wokół niego,
- f) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służy innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej,
- g) wylewania gnojowicy z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
- h) likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy, oraz obszarów wodno-błotnych,
- i) budowy budynków, budowli obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu.

7. Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 na terenie Gminy Zagnańsk, którą na terenie gminy Zagnańsk tworzą następujące obszary Natura 2000:

- **Lasy Suchedniowskie PLH 260010.**
- **Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolina Krasnej PLH 260001.**
- **Specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa) Ostoja Barcza PLH260025.**

W stosunku do obszarów Natura 2000 zabrania się z zastrzeżeniem art. 34 ustawy o ochronie przyrody podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar NATURA 2000,
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000,
- 3) pogorszyć integralność obszaru NATURA 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami.

Poza tym na terenie gminy Zagnańsk, w jej północnej i wschodniej części występuje Krajowy Łąkowy Korytarz Ekologiczny zapewniający swobodną łączność z innymi obszarami przyrodniczo cennymi Polski. Jest elementem przyrodniczym niezbędnym dla prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego i potrzebne do poprawnego i efektywnego gospodarowania zasobami przestrzeni. Korytarze ekologiczne są istotne jako przestrzeń życia i migracji gatunków roślin, zwierząt, grzybów, stanowią podstawę zachowania różnorodności biologicznej i element bezpieczeństwa w organizacji warunków ruchu drogowego, podnoszą atrakcyjność wizualną przestrzeni. Warunkiem istnienia korytarza ekologicznego jest jego nieprzerwanie trwałą, nieprzekraczalną barierą infrastrukturalną, a do takich należą tylko bariery antropogeniczne. Zatem korytarze ekologiczne są również elementem organizującym przestrzeń życia człowieka.

Ustalenia Studium wskazują kierunek powiększenia Świętokrzyskiego Parku Narodowego o część wschodnią gminy, co wynika z dokumentów wyższego rzędu, tj. Planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego.

Ponadto w zakresie ochrony przyrody Studium ustala:

- ochronę obiektów prawnie chronionych zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, aktami prawnymi je ustanawiającymi oraz planami ochrony;
- utworzenie planowanego Geoparku "W Krainie Tetrapoda i Skamieniałych Wydm";
- utworzenie obiektu o charakterze muzealnym Centrum Flory i Fauny Gór Świętokrzyskich, który zlokalizowany zostanie na terenie oznaczonym symbolem U naprzeciwko pomnika przyrody "Dąb Bartek",
- podjęcie działań zmierzających do likwidacji zagrożeń i ograniczenia degradacji obiektów prawnie chronionych;
- uwzględnianie w zmianach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego postanowień przepisów z zakresu ochrony przyrody;
- zapewnienie przestrzennej ciągłości systemu przyrodniczego drogą przekształceń i wiązania „wyspowo” występujących elementów przyrodniczych w jednolity układ;
- użytkowanie terenów systemu przyrodniczego zgodnie z jego naturalnymi predyspozycjami (warunkami fizjograficznymi) i jego chłonnością i odpornością na zniszczenie;
- zakaz lokalizowania w obrębie systemu przyrodniczego obiektów i urządzeń stanowiących bariery ekologiczne;
- w celu utrzymania i stworzenia odpowiednich warunków rozwoju i bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Lasy Suchedniowskie (Długojów i Szalas) zaleca się

rolniczy sposób zagospodarowania terenów położonych w sąsiedztwie występowania gatunku 1065 *Przeplątka aurinia* w postaci łąk użytkowanych kośnie, kośno-pastwiskowe i pastwiskowe,

- w celu ochrony gatunku o kodzie 1065 *Przeplątka aurinia* w miejscowości Długojów i Szalas ustala się, że wyznaczona zabudowa mieszkaniowa w obszarach występowania gatunku nie może przekraczać 30 m głębokości od dróg publicznych, do których ona przylega. Tak, więc teren inwestycji ogranicza się do lokalizacji budynku wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. Zapis taki należy uwzględnić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miejscowości Długojów i Szalas,
- usunięcie lub ograniczanie szkodliwych oddziaływań na środowisko, które mogą niekorzystnie wpływać na funkcjonowanie systemu przyrodniczego oraz zasoby i stan flory i fauny:
 - likwidacja lub minimalizacja ograniczającego działania barier ekologicznych, poprzez egzekwowanie rozwiązań projektowych zmniejszających izolację ekologiczną elementów systemu przyrodniczego;
 - ograniczenie stosowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin,
 - zakaz lokalizacji bezściółowych ferm hodowli zwierząt,
 - zakaz rolniczego użytkowania ścieków i gnojowicy;
- odtwarzanie zdegradowanych elementów systemu przyrodniczego;
- dostosowanie robót budowlanych (a w szczególności prac ziemnych) okresów rozrodczych występujących zwierząt.

W zakresie ochrony systemu środowiska oraz przyrody, w stosunku do nowej zabudowy planowanej na terenie parku krajobrazowego oraz obszarów chronionego krajobrazu ustala się następujące zasady:

- wkomponowanie obiektów budowlanych, kubaturowych w istniejące zadrzewienia śródpolne. W przypadku braku możliwości wkomponowania zabudowy w istniejące zadrzewienia śródpolne, realizację zabudowy na terenach, gdzie zadrzewienia śródpolne występują należy w maksymalnym stopniu ograniczyć ich wycinkę. Dla zachowania wartości przyrodniczych i ekologicznych terenu dopuszcza się w tych przypadkach wycinkę istniejących zadrzewień maksymalnie w 40% występujących na działce budowlanej,
- ogrodzenie terenu inwestycji zarówno w czasie budowy jak i docelowo należy tak projektować, aby umożliwić migrację zwierząt, np. poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań ażurowych,
- prace ziemne należy tak wykonywać aby zachować istniejące ukształtowanie terenu, a ingerencje w ukształtowanie terenu należy planować tam, gdzie jest to niezbędne,

- w celu zachowania obudowy biologicznej cieków wodnych, na terenach oznaczonych symbolem ZZ wprowadza się zakaz lokalizacji obiektów budowlanych, za wyjątkiem dróg i urządzeń infrastruktury technicznej,
- obowiązuje bezwzględna ochrona przed osuszaniem małych i okresowych zbiorników wodnych oraz zakaz regulacji naturalnych cieków wodnych,
- zachowanie ciągłości wszystkich cieków,
- zakaz niszczenia lub uszkodzenia urządzeń wodnych,
- zakaz niszczenia lub uszkodzenia brzegów śródlądowych wód powierzchniowych, tworzących brzeg wody lub murów niebędących urządzeniami wodnymi oraz gruntów pod śródlądowymi wodami powierzchniowymi oraz grodzienia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości 1,5 m od linii brzegu. Ponadto właściciel nieruchomości przyległej do powierzchni wód publicznych jest obowiązany jest umożliwić dostęp do wody na potrzeby robót związanych z utrzymaniem wód,
- uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na przebudowę urządzeń melioracji wodnych oraz prowadzenie przez wody powierzchniowe obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urządzeń.

W zakresie ograniczania uciążliwości obiektów obowiązuje:

- dotrzymanie standardów jakości środowiska w rozumieniu przepisów odrębnych, w tym zastosowanie rozwiązań chroniących przed ponadnormatywnym hałasem komunikacyjnym (uwzględnienie nieprzekraczalnych linii zabudowy od dróg, zieleni osłonowej i izolacyjnej oraz budowę ekranów akustycznych wzdłuż linii kolejowej Nr 7 i bocznic kolejowej w Kajetanowie),
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do odbiorników, po wcześniejszym ich oczyszczeniu jeżeli przepisy odrębne będą tego wymagać,
- zachowanie odległości budynków od terenów leśnych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ochrona kompleksów leśnych

Przedmiotem ochrony są istniejące kompleksy leśne, zadrzewienia i zakrzewienia.

- pielęgnacja i uzupełnienie istniejących zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz skupień roślinności o różnorodnych funkcjach środowiskowych (glebochronne, wiatrochronne, biocentyczne i krajobrazowe), zwłaszcza w odniesieniu do agrosystemów, które są wyjątkowo podatne na utratę równowagi ekologicznej;

- zachowanie i powiększanie biologicznej różnorodności lasów wyrażające się poprzez ochronę wszystkich występujących w gminie kompleksów leśnych (szczególnie resztek lasów i zarośli łągowych w dolinach rzecznych);
- wzbogacanie gatunkowej, wiekowej i przestrzennej struktury drzewostanów zgodnie z warunkami siedliskowymi;
- ochrona gruntów leśnych przed nieuzasadnioną zmianą przeznaczenia na inne cele;
- wprowadzanie naturalnych metod ochrony drzewostanów;

Ochrona pozostałych obszarów i obiektów cennych przyrodniczo oraz krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

Przedmiotem ochrony są istniejące doliny rzeczne, tereny podmokłe, torfowiska, łąki, oczka wodne, zbiorowiska kserotermiczne, wąwozy i jary lessowe, zadrzewienia i zakrzewienia.

- ochrona istniejących dolin rzecznych (szczególnie doliny rzeki Bobrzy), starorzeczy, łąk, oczek wodnych i zbiorowisk szuwarowo-bagiennych, które z uwagi na ich duże walory przyrodnicze powinny być zachowane i powiększane;
- bezwzględny zakaz wypalania traw i wiklin nadrzecznych;
- wykluczenie zabudowy z obszarów dolin rzecznych;
- wprowadzenie zakazu realizacji jednostronnych melioracji odwadniających;
- pozostawianie nieuregulowanych rzek, szczególnie tych, których funkcje przyrodnicze nie uległy dotychczas dewastacji;
- zachowanie i ochrona istniejących zbiorowisk kserotermicznych;
- utrzymanie na terenach użytkowanych rolniczo bogatej struktury krajobrazu ze znacznym udziałem ekosystemów odznaczających się dużą różnorodnością biologiczną (łąk, pastwisk, zadrzewień, zakrzewień, skarp, wąwozów, oczek wodnych i in.);
- rekonstrukcja zdegradowanych ekosystemów i siedlisk, szczególnie leśnych i wodno-błotnych,
- w przypadku niezbędnych melioracji konieczne jest zadbanie o nienaruszenie cennych przyrodniczo ekosystemów;
- zgodność charakteru i poziomu intensyfikacji zagospodarowania z cechami środowiska przyrodniczego oraz jego naturalną chłonnością i odpornością na zniszczenie,
- zachowanie wartości krajobrazu kulturowego poprzez nawiązanie architekturą nowej zabudowy do cech zabudowy tradycyjnej gminy Zagnańsk i regionu świętokrzyskiego oraz respektowanie ustalonych we wcześniejszym rozdziale wymogów architektonicznych dla nowej zabudowy,

- ustala się zakaz realizacji obiektów stanowiących sztuczne dominanty krajobrazowe w terenach nieprzewidzianych do zabudowy (terenach rolniczych oraz dolin rzecznych),
- ustala się ochronę wskazanych na rysunku Studium punktów i ciągów widokowych poprzez utrzymanie dotychczasowego przeznaczenia terenów położonych w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Ochrona gruntów rolnych

Przedmiotem ochrony gleby wysokich klas bonitacyjnych podlegające ochronie prawnej oraz agrosystemy, zwłaszcza w aspekcie przeciwdziałania ich degradacji.

- przeciwdziałanie procesom erozji poprzez stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych oraz nie pozostawianie gruntów o dużych spadkach bez trwałej pokrywy roślinnej;
- zmiana użytkowania gruntów ornych na zboczach o dużych spadkach na sady, trwałe użytki zielone i zadrzewienia;
- dostosowanie poziomu nawożenia do zasobności gleb i potrzeb uprawianych roślin, zwiększenie nawożenia organicznego;
- eliminowanie zagrożeń środowiskowych związanych z intensyfikacją produkcji rolnej (m.in. nadmierne stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin);
- rozwój ekologicznej produkcji rolnej.

Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych

Przedmiotem ochrony są istniejące cieki wraz z ich dolinami rzecznyymi, kanały melioracyjne, zbiorniki retencyjne, oczka wodne i tereny podmokłe oraz główne zbiorniki wód podziemnych. Ponadto w zakresie ochrony wód ustala się:

- kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej;
- bezwzględną ochronę zasobów i jakości wód powierzchniowych: istniejących cieków i zbiorników, kanałów melioracyjnych, śródpolnych i śródleśnych oczek wodnych oraz terenów podmokłych;
- realizację komunalnych inwestycji proekologicznych, w szczególności kolektorów sanitarnych;
- wyposażanie zabudowy i obiektów zlokalizowanych poza zwartymi obszarami osadniczymi w indywidualne urządzenia oczyszczania ścieków;
- stopniową eliminację zanieczyszczeń obszarowych poprzez racjonalne stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, w wyniku czego nastąpi wzmocnienie naturalnych procesów samooczyszczania się cieków;
- zapewnienie oczyszczania wszystkich odprowadzanych ścieków i podjęcie działań w celu likwidacji zrzutu zanieczyszczeń do wód;

- zakaz wylewania nieczystości z szamb w miejscach przypadkowych;
- zachowanie, a w razie potrzeby rekonstrukcję, biologicznej obudowy cieków i zbiorników wodnych (zadrzewienia, zakrzaczenia, pasy szuwarów, trwałe użytki zielone) dla zahamowania spływów powierzchniowych z pól uprawnych;
- ochronę i odtwarzanie naturalnych zbiorników retencyjnych (zbiorniki wodne, bagna, torfowiska, nieuregulowane cieki, oczka wodne, tereny podmokłe, lasy łąkowe);
- respektowanie wymogów ochronnych obowiązujących na obszarze zbiorników wód podziemnych i wokół ujęć;
- zakaz lokalizacji na obszarach GZWP obiektów przetwarzających, magazynujących i transportujących substancje ropopochodne (poza utrzymaniem istniejącej stacji paliw zlokalizowanej w miejscowości Zagnańsk, w przypadku jej modernizacji należy zastosować nowoczesne rozwiązania technologiczne chroniące przed przesiąkaniem do gruntu substancji ropopochodnych) oraz składowisk odpadów stwarzających zagrożenie dla jakości wód podziemnych;
- konieczność ustanowienia stref ochronnych oraz zasad ich zagospodarowania dla GZWP nr 414 „Zagnańsk” i nr 415 „Górna Kamienna” wynikających z „Dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia obszarów ochronnych zbiornika wód podziemnych „Zagnańsk” (GZWP nr 414)” opracowanej w 2006 r. i dokumentacji określającej warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia stref ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 415 „Górna Kamienna” opracowanej w 1996 r.;
- ustanowienie stref ochrony pośredniej od ujęć wód podziemnych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ochrona powietrza atmosferycznego i ochrona przed hałasem

- wprowadzenie, względnie modernizacja urządzeń ograniczających emisję zanieczyszczeń powietrza;
- wprowadzenie instalacji odpylających i odsiarczających w lokalnych kotłowniach opalanych węglem oraz propagowanie ich modernizacji w kierunku zmiany nośników energii na przyjazne środowisku;
- poprawa stanu nawierzchni dróg, usprawnienie układu komunikacyjnego, budowa nowych miejsc parkingowych;
- stosowanie paliw niskoemisyjnych i ekologicznych;
- ograniczenie zanieczyszczeń motoryzacyjnych i uciążliwości związanych z hałasem na terenach zwartej zabudowy i wzdłuż ciągów komunikacyjnych o największym natężeniu ruchu poprzez stosowanie zieleni izolacyjnej i ekranów akustycznych;

- ograniczenie emisji hałasu oraz emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego emitowanych przez obiekty związane z eksploatacją złoża surowców mineralnych, obiektów przemysłowych, usługowych i rekreacyjnych poprzez zastosowanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych ograniczających poziom hałasu i zanieczyszczeń powietrza,
- termomodernizacja istniejącej zabudowy mieszkaniowej oraz użyteczności publicznej, przez co zmniejszy się zapotrzebowanie w ciepło ze źródeł powodujących zanieczyszczenie do atmosfery, a w konsekwencji do spadku emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery;
- ograniczenie zanieczyszczeń motoryzacyjnych i uciążliwości związanych z hałasem na terenach zwartej zabudowy i wzdłuż ciągów komunikacyjnych o największym natężeniu ruchu poprzez stosowanie zieleni izolacyjnej i ekranów akustycznych;
- rozbudowa sieci gazowej;
- stopniowa likwidacja niskiej emisji poprzez eliminację lokalnych kotłowni, lub zmiana tradycyjnego sposobu opalania węglem na bardziej ekologiczne, tj. gaz ziemny, olej opałowy;
- wykorzystywanie ekologicznych źródeł energii takich jak: pompy ciepła, instalacje fotowoltaiczne, itp;
- podnoszenie świadomości ekologicznej wszystkich grup społecznych, polegające na wykształceniu nawyków wdrażania zrównoważonego rozwoju, dbałości o stan środowiska i oszczędnego korzystania z jego zasobów;
- restrukturyzacja przemysłu wydobywczego w celu ograniczenia ilości wprowadzanych do atmosfery zanieczyszczeń pyłowych;
- zachowanie i udrażnianie korytarzy przewietrzających (doliny rzek i cieków wodnych oraz przylegających do ich kompleksów leśnych), poprzez zakaz ich zabudowy oraz eliminację barier ekologicznych.

Powstrzymanie procesów degradacji środowiska przyrodniczego

- wprowadzenie zakazu lokalizacji budowli i obiektów obniżających walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz rozbudowy istniejących obiektów w sposób degradujący te walory;
- obowiązek realizacji niezbędnych inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej w sposób jak najmniej szkodliwy dla środowiska;
- realizacja kompleksowego systemu gospodarki odpadami (systemu odbioru i segregacji odpadów, odzysk i zagospodarowanie odpadów użytkowych, wywóz odpadów na wysypisko oraz do kompostowni i spalarni);
- likwidacja „dzikich” wysypisk śmieci;
- realizacja kompleksowej gospodarki wodno-ściekowej;

- stosowanie technik i technologii niskoenergetycznych, wodoszczędnych, niskoodpadowych i mało szkodliwych dla środowiska;
- uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego postanowień przepisów szczególnych z zakresu ochrony środowiska i walorów krajobrazowych;
- prowadzenie edukacji ekologicznej i kształtowanie właściwych postaw mieszkańców wobec środowiska przyrodniczego.

Zasoby surowców mineralnych

Zasoby surowców mineralnych należą do nieodnawialnych, stąd też ochrona złóż i ich racjonalne wykorzystanie powinno stanowić zasadniczy cel regionalnej polityki przestrzennej. Każdorazowa decyzja o podjęciu eksploatacji wymaga dokonania wnikliwego bilansu zysków i strat, obejmującego z jednej strony wieloletnią prognozę popytu na surowiec i sumę korzyści gospodarczych, zaś z drugiej gruntowną ocenę wpływu wydobycia na środowisko przyrodnicze i krajobraz.

Eksploatacja surowców narusza naturalne warunki przyrodnicze i wywołuje szereg zmian w środowisku naturalnym. Odkrywkowy system wydobycia jaki występuje na terenie gminy powoduje powstanie przekształceń powierzchni terenu, powstanie wyrobisk, zwałowisk mas ziemnych lub skalnych usuwanych albo przemieszczanych w związku z wydobywaniem kopaliny ze złoża wraz z jej przerabianiem, niekiedy osuszanie gruntu i zanieczyszczenie wód. Niekorzystne oddziaływanie dotyczy również zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego i hałasu. Te dwa czynniki są dodatkowo zwiększone wzmożonym transportem, który zawsze towarzyszy tego typu działalności.

Studium wskazuje następujące granice i obszary udokumentowanych złóż surowców mineralnych (oznaczenie w tekście Studium odpowiada oznaczeniu na planszy Studium Kierunki polityki przestrzennej):

- I. złoża piaskowców triasowych „Sosnowica” o zasobach bilansowych i przemysłowych w ilości 352 tys. ton udokumentowanych w kat. C₁. Ich eksploatacja prowadzona jest na potrzeby przemysłu materiałów ogniotrwałych i budownictwa drogowego. Eksploatacja złoża prowadzona jest na podstawie koncesji Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z terminem ważności do 31 grudnia 2039 r., która wyznaczyła obszar i teren górniczy "Sosnowica". Dokumentacja geologiczna przyjęta zawiadomieniem Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: OWŚ.V.7512-33/09 z dnia 12.11.2009 r. Jest to jedyne złożo dopuszczone do eksploatacji spośród udokumentowanych obecnie złóż na terenie gminy Zagnańsk;
- II. złożo dolomitów dewońskich „Zachełmie” udokumentowane w kat B+C₁. Eksploatację złoża prowadzono już przed drugą wojną światową. Eksploatacja złoża została zaniechana, a jego zasoby zostały wykreślone z Krajowego Bilansu Złóż. Decyzją Wydziału Geodezji i Gospodarki

Gruntami z dnia 27.11.1995r. nr GGVI-60142/95, orzeczono o zakończeniu rekultywacji terenu poeksploatacyjnego Kopalni Dolomitów w Zachełmiu. Dokumentacja geologiczna przyjęta decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa znak: KZK/012/J/5615/89/90 z dnia 21.04.1990 r. Fragment ściany kamieniołomu „Zachełmie” obejmujący strefę kontaktu dolomitów z piaskowcami i zlepieńcami został objęty ochroną prawną jako pomnik przyrody nieożywionej, natomiast cały obszar kopalni objęty został w 2010r. ochroną w formie rezerwatu przyrody;

- III. złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej "Kołomań - Podlesie" o udokumentowanych zasobach bilansowych w ilości 29,41 tys. m³ w kat. C₁. Dokumentacja geologiczna przyjęta zawiadomieniem Starostwa Powiatowego w Kielcach znak: RO.III.7520-26/09 z dnia 14.07.2009 r. Złoże nie eksploatowane,
- IV. złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej "Kołomań - Podlesie I" o udokumentowanych zasobach bilansowych w ilości 103,15 tys. m³ w kat. C₁. Dokumentacja geologiczna przyjęta zawiadomieniem Starostwa Powiatowego w Kielcach znak: RO.III.7520-25/09 z dnia 14.07.2009 r. Złoże nie eksploatowane,
- V. złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej "Samsonów - Ciągłe" o udokumentowanych zasobach bilansowych w ilości 2 962,93 tys. m³ w kat. C₁. Dokumentacja geologiczna przyjęta decyzją Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: OWS.V.7427.12.2013 z dnia 25.07.2013 r. Złoże nie eksploatowane,
- VI. złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej "Samsonów" o udokumentowanych zasobach bilansowych w ilości 406,95 tys. m³ w kat. C₁. Dokumentacja geologiczna przyjęta zawiadomieniem Starostwa Powiatowego w Kielcach znak: GP.7510-7/10 z dnia 13.07.2010 r. Złoże nie eksploatowane.

W trosce o zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych regionu oraz mając na uwadze aktualny stan środowiska zmienionego w wyniku eksploatacji złóż przyjmuje się zasadnicze kierunki działań w tej dziedzinie gospodarki:

- dalszą eksploatację złoża piaskowców triasowych "Sosnowica" zgodnie w wydaną koncesją na jego eksploatację,
- bezwzględny zakaz zabudowy terenów rolnych w granicach udokumentowanych złóż surowców mineralnych,
- oszczędne i racjonalne korzystanie z zasobów oraz zminimalizowanie niekorzystnych skutków eksploatacji,
- rekultywację terenów poeksploatacyjnych,

- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa eksploatacji w odniesieniu do obszarów zamieszkałych, atrakcyjnych turystycznie, o wysokich walorach przyrodniczych i rolniczych,
- stałe monitorowanie wpływu eksploatacji kopalni na środowisko oraz stanu wykorzystania zasobów surowców,
- nie lokalizowanie na obszarach udokumentowanych złóż inwestycji niezwiązanych z działalnością górnictwem,
- unikanie eksploatacji z jednoczesnym odwadnianiem złoża,
- stosowanie w zakładach wydobywczych i przerobczych urządzeń ochrony środowiska i sukcesywnej ich modernizacji (szczególnie w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza i przed hałasem).

W granicach gminy Zagnańsk nie wskazuje się obiektów i obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

Zwiększenie retencji terenu gminy Zagnańsk

Dotychczas, na terenie gminy Zagnańsk funkcję retencyjno-rekreacyjną pełnią tylko 3 zbiorniki wodne:

- Zbiornik „Borowa Góra” o powierzchni lustra wody 2,14 ha w Kaniowie zasilany przez bezimienny dopływ Bobrzy, pojemność zbiornika: 32 tys. m³, pojemność powodziowa maksymalna: 47,675 tys. m³.
- zbiornik „Zachełmie” o powierzchni lustra wody 1,3 ha, pojemności 19,2 tys. m³ i pojemności powodziowej maksymalna 25 tys. m³, zlokalizowany w Zachełmiu na dopływie Bobrzy,
- zbiornika „Umer” na rzece Bobrzy o powierzchni lustra wody: 11,9 ha, pojemności zbiornika: 196 tys. m³, pojemności powodziowej maksymalnej: 306 tys. m³. Zbiornik ten zrealizowany został w ramach programu małej retencji województwa świętokrzyskiego.

Zgodnie z programem Małej retencji dla województwa świętokrzyskiego, zatwierdzonym Uchwałą Nr XI/192/07 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie przyjęcia "Programu małej retencji dla województwa świętokrzyskiego" na terenie gminy zaplanowano budowę następujących zbiorników:

- "Szałas" na rzece Krasna o funkcji retencyjno-rekreacyjnej, którego beneficjentem jest Urząd gminy Zagnańsk,
- "Jasiów - Bartków" na rzece Bobrza o funkcji retencyjno-rekreacyjnej, którego beneficjentem jest Urząd gminy Zagnańsk,
- Samsonów - Kaniów na rzece Bobrza o funkcji retencyjno-rekreacyjnej, którego

beneficjentem jest Urząd gminy Zagnańsk,

- "Kaniów II" na cieku będącym dopływem rzeki Bobrza, o funkcji retencyjno-rekreacyjnej, którego beneficjentem jest Urząd gminy Zagnańsk,
- "Kołomań" na rzece Bobrza o funkcji retencyjno-rekreacyjnej, którego beneficjentem jest Urząd gminy Zagnańsk,
- "Zachełmie II" na cieku od Borowej Góry o funkcji rekreacyjnej, którego beneficjentem jest Urząd gminy Zagnańsk.

Ponadto na terenie gminy Zagnańsk poza programem Małej Retencji planowana jest również realizacja drugiego zbiornika w miejscowości Szalas, który zlokalizowany jest na wschód od zbiornika wynikającego z programu wojewódzkiego.

W związku z tym, że ww. istniejące i planowane zbiorniki wodne pełnią funkcję rekreacyjną wymagany jest zapewnienie terenów ogólnodostępnych w ich otoczeniu.

3. DZIEDZICTWO KULTUROWE ORAZ OCHRONA KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Na terenie objętym Studium ustala się ochronę następujących obiektów wpisanych do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

1. Janaszów: kapliczka przydrożna pw. św. Maksymiliana Kolbe, Rej. nr A.468,

2. Samsonów:

1) pozostałości zespołu zakładu przemysłowego, Rej. nr A.469/1-3

- ruina Huty Józefa (wielki piec z wieżą i ruiną odlewni),
- ruina węglarni
- ruina budynku o nieustalonym przeznaczeniu,

2) dom nr 26, Rej. nr A.470,

3) dom nr 34, Rej. nr A.471,

4) dom nr 37, Rej. nr A.472.

3. Samsonów Ciągłe:

1) kapliczka przydrożna św. Jana Nepomucena, Rej. nr A.473,

2) ruina "Skarbczyka" na posesji nr 5, Rej. nr A.474.

4. Tumlin:

1) kościół par. pw. św. Stanisława, Rej. nr A.475,

2) cmentarz par., Rej. nr A.476.

5) Zagnańsk:

1) zespół kościoła par. pw. śś. Rozalii i Marcina Rej. nr A.477/1-2

- kościół,
- dzwonnica,

2) cmentarz par., Rej. nr A.478.

oraz ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków (poza ww. wymienionymi), zgodnie z poniższym wykazem:

1) Chrusty - kapliczka św. Rozalii, drewn., ok. 1890r.

2) Pozostałości układu wodnego z zespołu przemysłowego w Samsonowie

3) obiekty z zespołu kościoła parafialnego pw. św. Stanisława Bpa w Tumlinie: cmentarz przykościelny, kostnica mur., XVIIIw., ogrodzenie mur. XVIIw. z bramką dobudowana w 1937r. plebania mur, przebud. po 1900r, organistówka drewn., poczt. XXw

4) Umer - młyn wodny, późn. elektryczny, ob. nieużytkowny, mur-drewn. ok. 1850r, przebud. ok. 1960r.

5) Zabłocie – kapliczka św. Jana Nepomucen, mur. ok. 1850r.

6) Zagnańsk

- obiekty z zespołu kościoła parafialnego pw. św. Rozali i Marcina: cmentarz przykościelny, organistówka, drewn. 1941r.

- Dróżniczówka, ob. dom mieszkalny ul.Spacerowa Nr 1, mur. 2 ćw. XXw.

- Leśniczówka Borek, ob. dom mieszkalny, mur. 1938r.

- Gajówka, ul.Przemysłowa Nr 1, mur. I.20 XXw.

- zabudowa ul.Leśnej: wille Nr 11 i 12

- zabudowa ul.Spacerowej: willa Nr 2 „Marysieńka” oraz wille Nr 5 i 9

- zabudowa ul.Słonecznej: osiedle „Kolonja Tartaczna” domy od Nr 1 do 7,

- młyn wodny, ob. nieużytkowany przy ul. Wrzosowej, drewn. 1850

- budynek dworca PKP, mur.

Ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków

Dla ochrony obiektów zabytkowych lub zespołów obiektów wskazuje się :

1. Prowadzenie jakichkolwiek prac remontowych oraz dokonywanie zmian dotyczących zabytku oraz jego otoczenia, wyłącznie w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości i zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.
2. Udostępnianie obiektów wpisanych do rejestru zabytków na cele użytkowe wyłącznie w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości, z uwzględnieniem historycznej funkcji.

3. Zachowanie właściwej ekspozycji obiektów zabytkowych – realizację nowych obiektów w otoczeniu obiektów zabytkowych w sposób, który nie będzie powodował pomniejszenia wartości kulturowej i funkcjonalnej oraz jego ekspozycji

Ochrona obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków

Dla ochrony tychże obiektów ustala się:

1. Zachowanie i konserwację substancji zabytkowej obiektu,
2. Możliwość odbudowy, przebudowy i remontu jedynie przy zachowaniu bryły i zewnętrznej formy architektonicznej obiektu,
3. Zakazuje się przekształcania budynków zabytkowych powodujących obniżenie ich wartości historycznych, estetycznych lub architektonicznych.

Zgodnie z rysunkiem studium wyznacza się strefę ochrony konserwatorskiej dla pozostałości zakładu przemysłowe w Samsonowie.

Priorytetem wszelkich działań inwestycyjnych, prowadzonych w powołanej strefie jest trwałe zachowanie wartości zabytkowych przedmiotu ochrony budynków i budowli jak też otoczenia zgodnie z historycznym zagospodarowaniem. Zasady ochrony i użytkowania wymagają doprecyzowania na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania.

Wskazuje się na załączniku graficznym granicę terenu rezerwatu archeologiczno-geologicznego "Góra Grodowa" w Tumlinie położony częściowo na gruntach gminy Zagnańsk i Miedziana Góra, obejmujący relikty wałów słowiańskiego ośrodka kultowego pochodzącego z czasów plemiennych. Obiekt ten wpisany został jako dobro kultury do rejestru zabytków decyzją Wojewody Kieleckiego z dnia 21 sierpnia 1986 r. L.dz. 400/Góra Grodowa/5/86 pod nr rej. 4 Aa. W obrębie terenu wprowadzony został zakaz dokonywania jakichkolwiek zmian w stanie istniejącym. Dla rezerwatu ustalono strefę ochronną w odległości 100 m od granicy rezerwatu, w obrębie której wprowadza się obowiązek nadzoru archeologicznego przy realizowanych pracach ziemnych oraz zakaz zmiany ukształtowania terenu.

Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie gminy Zagnańsk przedstawia tabela:

L.p.	Miejscowość	Nr stanowiska na obszarze	Funkcja stanowiska/datowanie	Obszar AZP
1.	Szałas	1	Wielki piec / nowożytność	AZP 81-63
2.	Szałas	2	Kuźnia wodna / nowożytność	
3.	Szałas	3	Kuźnia wodna / nowożytność	
4.	Szałas	4	Kuźnia wodna / nowożytność	

5.	Szałas	5	Kuźnia wodna / nowożytność	AZP 83-62
6.	Szałas	6	Punkt osadniczy / okres wpływów rzymskich	
			Punkt osadniczy / późne średniowiecze / nowożytność	
			Osada / nowożytność	
7	Szałas	7	Punkt osadniczy / późne średniowiecze / nowożytność	
			Punkt osadniczy / nowożytność	
8.	Szałas	8	Punkt osadniczy / późne średniowiecze / nowożytność	
			Punkt osadniczy / nowożytność	
9.	Szałas	9	Punkt osadniczy / późne średniowiecze / nowożytność	
			Punkt osadniczy / nowożytność	
10.	Tumlin	11	Punkt osadniczy / okres wpływów rzymskich (?)	
			Osada / wczesne średniowiecze (IX-XI w.)	
			Osada / późne średniowiecze i okres nowożytny	
11.	Tumlin	12	Kuźnica żelazna / okres nowożytny i późnonowożytny	
12.	Tumlin	13	Osada / wczesne średniowiecze (XII-XIII w.)	
			Punkt osadniczy / okres wczesnonowożytny i okres nowożytny	
13.	Samsonów	14	Kuźnica żelazna i huta ołowiu (?) / okres wczesnonowożytny	
14.	Kołomań	15	Osada / okres wpływów rzymskich	
15.	Kołomań	16	Kuźnica żelazna / okres wczesnonowożytny i okres nowożytny	
16	Umer	17	Kuźnica żelazna / okres wczesnonowożytny i okres nowożytny	
17	Umer	18	Fryszarka / okres nowożytny	

Ww. stanowiska archeologiczne świadczą o bogatych tradycjach osadniczych terenu gminy Zagnańsk. Stanowiska archeologiczne (15 i 16 położone w miejscowości Kołomań) położone w czaszy planowanego zbiornika wód powierzchniowych stojących zostaną zalane. W związku z tym przed przystąpieniem do jego budowy teren ten należy poprzedzić badaniami archeologicznymi.

Ochrona zabytków polega, (zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 ze zm.) w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej, działań mających na celu:

- zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
- udaremnienie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
- przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;
- kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
- uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania wymienione w art. 6 ww. ustawy:

1) zabytki nieruchome będące w szczególności:

- krajobrazami kulturowymi,
- układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi,
- dziełami architektury i budownictwa,
- dziełami budownictwa obronnego,
- obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi,
- cmentarzami,
- parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni,
- miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji,

2) zabytki ruchome będące, w szczególności:

- dziełami sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej,
- kolekcjami stanowiącymi zbiory przedmiotów zgromadzonych i uporządkowanych,
- numizmatami oraz pamiątkami historycznymi,

- wytworami techniki, a zwłaszcza urządzeniami, środkami transportu oraz maszynami i narzędziami świadczącymi o kulturze materialnej, charakterystycznymi dla dawnych i nowych form gospodarki,
- materiałami bibliotecznymi,
- instrumentami muzycznymi,
- wytworami sztuki ludowej i rękodzieła oraz innymi obiektami etnograficznymi,
- przedmiotami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji,

3) Zabytki archeologiczne będące, w szczególności:

- pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa,
- cmentarzyskami,
- kurhanami,
- reliktnami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej

Ochronie mogą podlegać nazwy geograficzne, historyczne lub tradycyjne nazwy obiektu budowlanego, placu, ulicy lub jednostki osadniczej.

Kierunki ochrony dóbr kultury wyznaczają potrzebę podejmowania następujących działań:

- sprawowania opieki nad zabytkiem przez jego właściciela lub posiadacza polegającej na zapewnieniu warunków:
 - naukowego rozpoznania i dokumentowania zabytku;
 - prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;
 - zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
 - korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości,
 - popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury;
- powiadamiania wojewódzkiego konserwatora zabytków przez właściciela zabytku wpisanego do rejestru lub zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji o uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku, o zagrożeniu dla zabytku, o zmianie miejsca przechowywania zabytku ruchomego, o zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku;
- konieczność, w przypadku podejmowania wobec stanowisk archeologicznych objętych bierną ochroną (wymienione w uwarunkowaniach) jakiegokolwiek działalności inwestycyjnej, zapewnienia na koszt inwestora nadzoru archeologicznego, prowadzonego przez dyplomowanego archeologa na podstawie zezwolenia wydanego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub

wyprzedzających badań ratowniczych, w zależności od zakresu inwestycji i stopnia naruszenia zabytkowych struktur;

- przeprowadzenie badań archeologicznych na terenach przewidzianych i realizowanych inwestycji wieloprzestrzennych oraz liniowych, zwłaszcza na terenach przypuszczalnego rozwoju osadnictwa w przeszłości – głównie w dolinach rzek;
- obowiązuje konieczność powiadomienia właściwego konserwatora zabytków oraz wójta o znalezieniu przedmiotu, który posiada cechy zabytku oraz zabezpieczenia takiego znaleziska i natychmiastowego wstrzymania dalszych prac, mogących je uszkodzić lub zniszczyć;
- obiekty wpisane do rejestru zabytków podlegają ścisłej ochronie a wszelkie prace wykonywane przy zabytku lub w jego otoczeniu, m.in. związane z bieżącymi remontami, odbudową czy też adaptacją, muszą być uzgadniane ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Kielcach, celem zachowania właściwych cech stylistycznych, oraz substancji i konstrukcji zabytkowej;
- prowadzenia gminnej ewidencji zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy, objętych wojewódzką ewidencją zabytków, która stanowi podstawę dla sporządzania programów opieki nad zabytkami przez gminy;
- należy dbać o zachowanie wartościowych elementów dziedzictwa kulturowego kształtujących tożsamość lokalną, będących świadectwem religijności mieszkańców gminy, tj.: kapliczek, figur i krzyży przydrożnych, które powinny znaleźć się w ewidencji;
- poprawa ładu przestrzennego poprzez harmonijne powiązanie architektury i krajobrazu, wyznaczenie w planach zagospodarowania przestrzennego granic urbanistycznego rozwoju gminy, skali i gabarytów nowej architektury oraz rygorystyczne ich przestrzeganie, zakaz nadmiernego rozpraszania zabudowy, ograniczenie lokalizacji budowli i elementów infrastruktury technicznej w miejscach eksponowanych krajobrazowo;
- promowanie wykorzystania i adaptacji zabytkowych domów drewnianych np. na cele usługowo - turystyczne (agroturystyka, punkty informacyjne, mała gastronomia itp.);
- niezwykle ważna jest również ochrona niematerialnych wartości krajobrazu kulturowego, tj. obyczaje ludowe, legendy, tradycyjny strój, historyczne nazwy miejscowości, coroczne obchody tradycyjnych świąt, działalność zespołów folklorystycznych itp., które świadczą o pielęgnowaniu bogatych tradycji ludowych;
- uwzględnianie przy opracowywaniu planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego, zarówno w części tekstowej jak i graficznej potrzeby ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego, w tym archeologicznego oraz stref ochronnych zarówno wyznaczonych przez WKZ (związanych z zabytkami wpisanymi do rejestru oraz ich otoczeniem) jak i wyznaczonych przez projektanta planu

w odniesieniu do cennych i wartościowych obiektów o charakterze zabytkowym, znajdujących się na terenie gminy, w tym m.in.: zabytków techniki, miejsc historycznych, walorów krajobrazowych itp.;

- promocja wartości kulturowych gminy w ramach organizowanych przez Gminę Zagnańsk imprez organizowanych na terenie gminy jak i poza nią;
- wskazuje się na rysunku Studium Kierunki polityki przestrzennej zabudowę o charakterze dóbr kultury współczesnej tzw. "wille zagnańskie", które winny zostać poddane ochronie poprzez wpis do gminnej ewidencji zabytków;
- realizacja centrum kultury, flory i fauny.

4. ROLNICTWO

4.1. Podstawowe zasady zagospodarowania przestrzeni rolniczej

Zakłada się, że rolnictwo, pozostanie funkcją uzupełniającą, która posiadać będzie generalnie charakter regresywny. Kierunki przekształceń tej funkcji będą jednak zróżnicowane i dostosowywane do struktury funkcjonalnej trzech głównych stref polityki przestrzennej.

Największy ubytek przestrzeni rolniczej nastąpi w **strefie wielofunkcyjnej** przewidzianej do koncentracji funkcji nierolniczych. Na obszarach tych zakłada się dalszy, przyśpieszony ubytek zabudowy zagrodowej na rzecz różnych form mieszkalnictwa, usług i drobnej przedsiębiorczości, infrastruktury technicznej i drogowej oraz zieleni urządzonej. Istotne znaczenie dla funkcjonowania tej strefy i uzyskania wymaganych standardów zagospodarowania będzie miało, również pozyskanie terenów przeznaczonych na cele publiczne (zwiększenie przestrzeni publicznej). Nie przewiduje się, natomiast lokalizacji nowych gospodarstw towarowych i usług z otoczenia rolnictwa. Nie mniej w istniejących ciągach zabudowy mieszanej należy zapewnić warunki do funkcjonowania drobnotowarowych gospodarstw rolniczych, zwłaszcza użytkujących nieruchomości rolne położone w innych strefach. Działalność przestrzenna byłaby tu ukierunkowana na wprowadzenie różnych funkcji gospodarczych zapewniających alternatywne źródła dochodu oraz eliminowanie potencjalnych kolizji. Nie mieszcząca się w zabudowie liniowej towarowa zabudowa rolnicza mogłaby być (w przypadku braku możliwości usytuowania jej na działce siedliskowej) lokalizowana na terenach rolnych w sąsiedztwie własnych rozłogów pól lub w głębi działek, poza linią dopuszczalnej zabudowy. W rolnictwie priorytet przestrzenny powinny uzyskać działania zmierzające do poprawy struktury obszarowej gospodarstw, podejmowania produkcji ekologicznej i agroturystyki oraz na bezpośrednie zaopatrzenie rynku miejskiego.

W **strefie przyrodniczo – krajobrazowej**, obejmującej główne pasma górskie oraz najcenniejsze pod względem przyrodniczo - krajobrazowym obszary gminy. Podstawowym kierunkiem

polityki przestrzennej będzie zachowanie unikalnych walorów krajobrazowo - kulturowych, które tworzy charakterystyczny, rozdrobniony układ pól (tzw. „pasiaki świętokrzyskie”) oraz porastające wyższe piętra wzniesień kompleksy leśne o zróżnicowanej, malowniczej linii brzegowej. Na terenach tych nie przewiduje się lokalizacji towarowej zabudowy rolniczej, jak również innych form zabudowy stwarzających kolizje funkcjonalne i środowiskowe. Niekorzystne dla walorów krajobrazowych byłyby również scalenia gruntów oraz (w większej skali) zalesienia. Grunty rolne tej strefy powinny być jak najszybciej objęte krajowym programem rolno – środowiskowym, a także innymi działaniami pomocowymi. Oferowane rolnikom wsparcie finansowe powinno stworzyć skuteczną przeciwwagę dla bardziej obecnie atrakcyjnych finansowo form zagospodarowania (dopłaty bezpośrednie).

4.2. Kierunki i zasady zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Przestrzeń otwarta

Głównym kierunkiem zagospodarowania terenów rolnych będzie ochrona wskazanych w „studium” przydatnych rolniczo obszarów gleb przed nieuzasadnionym przeznaczeniem na cele nierolnicze, poza terenami rolnymi, wskazanymi na rysunku Studium do zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze. Obszary te uzyskałyby pierwszeństwo w zakresie komasacji i wymiany gruntów (zwłaszcza dla potrzeb większych obszarowo gospodarstw) oraz melioracji i domeliorowań. Zasadą polityki przestrzennej winno być również wyłączenie tych obszarów z zabudowy nierolniczej oraz zachowanie ich w zwartych kompleksach..

Dominującym kierunkiem zagospodarowania **obszarów gleb nieopłacalnych w użytkowaniu rolniczym** będzie zalesianie. W celu uniknięcia potencjalnych kolizji przestrzennych, zabudowa nie związana z rolnictwem winna być lokalizowana we wskazanych w studium strefach koncentracji funkcji pozarolniczych (usługowo – produkcyjnych, mieszkaniowych, turystyczno – rekreacyjnych itp.).

Zabudowa rolnicza

Ekstensywne elementy zabudowy zagrodowej jak: siedliska gospodarstw drobnotowarowych nie zwiększających produkcji i areалу, zabudowa użytkowników działek rolniczych (do 1ha), zabudowa zagrodowa z usługami lub drobnym przetwórstwem rolno-spożywczym, będą koncentrowane tak jak dotychczas na obszarach zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności. Jak już wspomniano, w uzasadnionych przypadkach towarowe elementy tej zabudowy mogłyby być lokalizowane w głębi działek lub (o ile pozwolą na to lokalne warunki), poza terenami zabudowy na obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej (R). Wspomniane preferencje lokalizacyjne, dotyczące towarowej zabudowy rolniczej mogą być stosowane wyłącznie w strefie wielofunkcyjnej.

Gospodarka gruntami

Wsparcie polaryzacji rynkowej rolnictwa jak również osiągnięcie celów studium w innych dziedzinach zagospodarowania wymagać będzie aktywnego włączenia się samorządu w gospodarkę zasobami gruntów gminnych, które winny być sukcesywnie tworzone m. innymi na gruntach rolnych przewidzianych do zagospodarowania na cele nierolnicze. Przy odpowiednim uzbrojeniu i promocji zasoby te mogą wspomagać przekształcenia w rolnictwie, umożliwiać pozyskiwanie terenów w drodze wymiany, jak też zapewnić w perspektywie stały dopływ środków finansowych zarówno ze sprzedaży tych gruntów jak i późniejszych podatków od nieruchomości.

5. KIERUNKI ROZWOJU FUNKCJI LEŚNEJ

Główne kierunki zagospodarowania leśnego

Racjonalne zagospodarowanie leśnej przestrzeni produkcyjnej wymagać będzie stworzenia warunków przestrzennych do realizacji zadań wynikających z planów urządzenia lasów i obowiązujących przepisów, dotyczących zagadnień leśnych. Za najważniejsze uznaje się następujące kierunki zagospodarowania:

- powszechną i ciągłą ochronę obszarów leśnych, zmierzającą do ich zachowania i powiększenia oraz zrównoważonego rozwoju wszystkich funkcji tych obszarów (przeznaczenie lasów na cele inwestycyjne może nastąpić tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach i po spełnieniu wymogów określonych przepisami o ochronie gruntów rolnych i leśnych),
- tworzenie warunków przestrzennych do zapewnienia lasom skutecznej ochrony ppoż. oraz przeciwdziałania ich zaśmiecaniu,
- zwiększenie powierzchni leśnej, zwłaszcza drogą zalesiania terenów o najniższej bonitacji, trudno zbywalnych gruntów AWRSP oraz terenów pełniących funkcje ochronne,
- **dopuszcza się lokalizacji sieci i obiektów infrastruktury technicznej przy uwzględnieniu warunków wynikających z przepisów odrębnych.**

Zasady polityki zalesieniowej.

Gmina, z uwagi na wysoki stopień lesistości nie jest preferowana do zalesień, jednak należy dążyć do zwiększenia udziałów lasów w przestrzeni przyrodniczej w przypadku:

- ugorów i odłogów,
- terenów najsłabszych gleb i położonych na spadkach terenu przekraczających 12%,
- nierekultywowanych terenów eksploatacji surowców mineralnych.

W zakresie gospodarki leśnej i ochrony lasów głównymi zagrożeniami i problemami są:

- organizacja zabezpieczenia obszarów leśnych prywatnej własności,
- duże zagrożenie pożarowe, nasilające się szczególnie podczas ostatnio występujących upałów w miesiącach letnich i panującą w tym okresie suszą,
- niedostateczne wykonywanie prac pielęgnacyjnych zabiegów pielęgnacyjnych,
- zanieczyszczenia terenów leśnych szczególnie wzdłuż dróg.

6. TURYSTYKA

Biorąc pod uwagę uwarunkowania wskazanym byłoby wykreowanie podaży i popytu na formy rekreacji związane z pobytem w lesie i nad wodą — (agroturystyka, turystyka rowerowa, sporty wodne, sporty zimowe i inne). Program Rozwoju Turystyki w Województwie Świętokrzyskim — opracowany przez Instytut Turystyki w Warszawie — zakłada rozwój turystyki aktywnej, rekreacyjnej i specjalistycznej, biznesowej oraz agroturystyki jako produktów markowych gminy.

Należałoby zwrócić większą uwagę na dobre oznakowanie i udostępnienie atrakcji kulturowych gminy, jak również budowę odpowiedniej infrastruktury turystycznej. Przesłankę rozwoju tej funkcji stanowić może włączenie dużej części obszaru gminy do Świętokrzyskiego Rejonu Turystyczno-Rekreacyjnego.

Planując wszelkie działania inwestycyjne prowadzące do rozwoju turystyki i rekreacji należy jednak pamiętać, iż są to obszary prawnie chronione. Rozwój tej dziedziny gospodarki, podporządkowany jest ochronie środowiska przyrodniczego i zależy od konfliktowości danego rodzaju turystyki. Dlatego też korzystne, dla zagospodarowania przestrzennego gminy byłoby poprzedzenie planów miejscowych ustaleniem optymalnego obciążenia ruchem turystycznym środowiska przyrodniczego w odniesieniu do poszczególnych rodzajów turystyki oraz związanego z nimi zagospodarowania.

Ponieważ rzeczywista atrakcyjność i przydatność turystyczna terenu gminy będzie zależeć od warunków naturalnych, wyposażenia w odpowiednią infrastrukturę i dostępności komunikacyjnej, trzeba tak zarządzać i zagospodarować jej teren, aby był zdolny zaspokoić przewidywany popyt, nastawiony na walory i atrakcje turystyczne. Jednocześnie należy zwracać szczególną uwagę na zharmonizowanie i dostosowanie wszelkich przyszłych inwestycji do otaczającego krajobrazu przy zachowaniu tradycyjnych zasad budownictwa regionalnego.

Studium zakłada rozwój i aktywizację turystyczno-rekreacyjną oraz agroturystyczną terenów gminy Zagnańsk. Zakłada się na tych terenach:

- rozbudowę infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej związanej z istniejącymi zbiornikami wodnymi, szczególnie w sołectwach: Kaniów, Umer i Zachełmie,

- budowę zbiorników wodnych oraz infrastruktury towarzyszącej dla rozwoju funkcji sportowej, rekreacyjnej i wypoczynkowej,
- wytyczenie i oznakowanie szlaków rowerowych,
- wspieranie działań prowadzących do poprawy estetyki wsi preferowanych do rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej,
- rozwój zabudowy pensjonatowej.

Studium utrzymuje wyznaczone na terenie gminy Zagnańsk wszelkiego rodzaju trasy turystyczne i dopuszcza ich rozwój poprzez wyznaczanie nowych, spójnych z polityką województwa świętokrzyskiego i kraju. I tak występują tu:

Trasy rowerowe

Szlak niebieski – długość szlaku wynosi ok. 14 km. Początek szlaku znajduje się na parkingu przy pawilonach w Zagnańsku, skąd drogą wojewódzką prowadzi do skrzyżowania z Borową Górą i skręca w prawo. Dalej prowadzi leśną ścieżką obok boiska leśnego w kierunku ul. Spacerowej. Następnie skręca w prawo na ulicę Spacerową, biegnie do skrzyżowania z ulicą Słoneczną i skręca w lewo w stronę Bratkowa. Dalej przez następne 2 km prowadzi drogą asfaltową. Za Bartkowem od skrzyżowania z drogą Jasiów – Goleniowy wiedzie drogą polną w kierunku Samsonowa, następnie skręca w prawo na drogę wojewódzką. Mija skrzyżowanie dróg Ćmińsk i Odrowąż, tuż za ruinami pieca hutniczego skręca w prawo na Odrowąż. Dalej ścieżka prowadzi prosto drogą asfaltową. Za Samsonowem – Ciągłe skręca w prawo, mija Samsonów – Piechotne prowadząc do lasu. Najpierw skręca w lewo, zaraz potem w prawo. Następnie wiedzie szutrowym podjazdem na Kapituły. Na skrzyżowaniu z drogą na Jasiów wiedzie prosto, następnie mija leśniczówkę i rzekę. Za kładką na rzece skręca w prawo i prowadzi po piaszczystej drodze byłej kolejki wąskotorowej. Następnie koło byłej „Piaskowni” skręca na drogę asfaltową i wiedzie w kierunku ulicy Turystycznej i kończy się na parkingu przy pawilonach.

Szlak czerwony – długość szlaku wynosi ok. 12 km. Początek tego szlaku zaczyna się podobnie jak szlaku niebieskiego na parkingu przy pawilonach, skąd drogą wojewódzką wiedzie w kierunku Samsonowa. Mija Dęba Bartka i na skrzyżowaniu drogi na Jasiów z ulicą Turystyczną skręca w lewo w szutrową drogę. Mija skrzyżowanie dróg polnych i wiedzie prosto w kierunku Goleniaw. Następnie prowadzi przez przejazd kolejowy do ulicy Kieleckiej, skąd prowadzi prosto pod górę po drodze z płyt betonowych. Następnie wiedzie drogą polną w kierunku Chrustów z osiedlem pracowniczym. Skręca w lewo i łączy się z drogą wojewódzką w Chrustach. Skręca w lewo i biegnie dalej po drodze asfaltowej, mija przejazd kolejowy i prowadzi do zabytkowego kościoła p. w. św. Rozalii i Marcina w Zachełmiu. Za kościołem skręca w prawo i wiedzie do Zachełmia, mija Górę Chelmową. W Zachełmiu skręca w lewo i przy os. Wrzosi skręca w prawo. Następnie prowadzi drogą piaszczystą i łączy się z drogą asfaltową

prowadzącą na Borowa Górę. Skręca w lewo i dalej wiedzie ulicą Turystyczną do parkingu, gdzie był jej początek.

Szlaki turystyczne piesze:

- **Zielony: Zagnańsk – Bliżyn.** Jest to pieszy szlak nizinny z Zagnańska do Bliżyna o długości 26 km, którego pokonanie zajmuje 6 godz. Przeważający odcinek szlaku prowadzi lasami. Początek szlaku na stacji PKP w Zagnańsku.
- **Czerwony: Kuźniaki – Gołoszyce.** Jest to najdłuższy (94,5 km) znakowany szlak turystyczny Gór Świętokrzyskich. W 1983 r. otrzymał imię Edmunda Massalskiego (1886- 1975) - pedagoga, przyrodnika, krajoznawcy, przewodnika i działacza PTK i PTTK. Przez teren gminy przechodzi jedynie fragment tego szlaku Tumlin - góra Krzemionka o długości 8 km. Tym odcinkiem biegnie też szlak rowerowy. Początek tego szlaku jest w Kuźniakach (gmina Strawczyn). Prowadzi przez Pasma Oblęgorskie, potem przez wieś Ciosowa i po drugiej stronie trasy Kielce - Łódź wchodzi na górę Kamień i Wykieńską. Schodząc z Wykieńskiej, przecina wieś Tumlin - Podgród i drogą leśną wspina się na grzbiet Grodowej Góry. Następnie prowadzi przez pasma Masłowskie, Łysogórskie i kończy się w miejscowości Gołoszyce.
- **Żółty: Barcza – Bukowa Góra.** Ten szlak prowadzi północnym zboczem góry Barcza. Początek szlaku znajduje się na przystanku PKS w Barczy przy trasie krajowej Nr 7.
- **Żółty: "W dolinie Krasnej".** Wyznaczony w 2002r. o długości 28 km prowadzi z przystanku w Serbinowie przez Rogowice, Długojów, Szalas, Lutę i Krasną do Wąsosz Koneckiego. Po tym terenie biegnie również 52 km szlak rowerowy z Sielpi do Błotnicy.

Szlaki turystyczne samochodowe:

- **Archeo - Geologiczny z punktem węzłowym w Zachełmiu.** Trasa szlaku wiedzie od Bałtowa poprzez Krzemionki, Nową Słupię, Święty Krzyż, pasmo Łysogór, Bukową Górę, Barczę, Zachełmie, gminę Miedziana Góra i Kielce do Chęcín. Łączy 20 najciekawszych obiektów geologicznych i archeologicznych w województwie świętokrzyskim. W ramach projektu w kieleckim rezerwacie Wietrznia powstało Centrum Geoedukacji z galerią ziemi, które jest profesjonalnym ośrodkiem kształcenia geologicznego. Na terenie Rezerwatu Archeologiczno-Przyrodniczego w Krzemionkach k. Ostrowca Świętokrzyskiego powstał zespół wystawienniczo-konferencyjny połączony z istniejącą podziemną galerią. Do szlaku włączono także kamieniołom Zachełmie, w którym naukowcy znaleźli skamieniałe tropy tetrapoda najstarszego czworonożnego zwierzęcia lądowego. Ślady te są starsze o ok. 18 mln lat od najstarszych tego typu skamieniałości znanych nauce. Z pierwszych tetrapodów wywodzą się

plazy, gady, ptaki i ssaki. Znaleźisko pochodzi z okresu dewońskiego, sprzed 395 mln lat. Odkrycie jest zjawiskiem, które może przyczynić się do promowania regionu, jak to się dzieje w podobnych sytuacjach na całym świecie.

- Literacki. Świętokrzyski Szlak Literacki eksponuje interesujące miejsca, z którymi związana jest twórczość literacka bądź biografia znanych twórców zamieszkałych niegdyś na ziemi świętokrzyskiej: od łacińskojęzycznych kronikarzy poprzez ojca literatury polskiej, młodopolską awangardę literacką, po wybitnych reprezentantów poezji i prozy współczesnej. Województwo świętokrzyskie można poznawać na wiele sposobów. Jednym z najwygodniejszych i najszybszych jest podróż samochodem. Specjalnie dla tego rodzaju turystów został przygotowany Świętokrzyski Szlak Literacki podzielony na trzy pętle: Ponidziańską, Sandomiersko-Ostrowiecką i Kielecką. Obiekty zlokalizowane wzdłuż trasy pozwalają poznać życie i twórczość wielu polskich pisarzy i poetów, m.in.: Stefana Żeromskiego, Henryka Sienkiewicza, Mikołaja Reja, Witolda Gombrowicza, Stanisława Młodożeńca, Jana Długosza czy Wincentego Kadłubka. Muzea prezentujące ich biografie i pamiątki z nimi związane często mieszczą się w urokliwych pałacykach bądź dworach (w Oblęgorku czy Nagłowicach). Ślady ich bytności w Świętokrzyskiem upamiętniają liczne pomniki i płyty oraz przechowywane tu dokumenty. Wędrówkę Świętokrzyskim Szlakiem Literackim ułatwiają brązowe znaki drogowe ustawione wzdłuż trzech ww. głównych tras szlaku oraz tablice opisowe zlokalizowane przy obiektach. **Przebieg szlaku:**

Pętla Ponidziańska: Nagłowice – Jędrzejów – Pińczów – Busko-Zdrój – Wiślica

Pętla Sandomiersko-Ostrowiecka: Doły Biskupie – Bodzechów – Dwikozy – Sandomierz – Klimontów

Pętla Kielecka: Skarżysko-Kamienna – Suchedniów - Zagnańsk – Oblęgorek – Strawczyn – Kielce – Domaszowice – Leszczyny – Ciekoty – Święta Katarzyna – Bieliny.

Ponadto w stosunku do przebiegu szlaków turystyki samochodowej wskazuje się korektę ich przebiegu (zgodnie z planszą Studium Kierunki polityki przestrzennej) z pominięciem drogi ekspresowej S7.

7. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA - do roku 2030

Według prognozy statystycznej GUS „Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2012 – 2035” mieszkańców powiatu kieleckiego będzie sukcesywnie przybywać. Zmiany te będą wynikiem dodatnich wskaźników przyrostu naturalnego oraz salda migracji ludności na pobyt stały.

Wyszczególnienie	Obecnie (2013 r.)	Do roku	
		2018	2030
Powiat kielecki	207 588 osób	210 322	214565 osób
W tym obszary wiejskie	194 044 osoby	196 731	200984 osoby

* źródło danych GUS -Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011 – 2035, www.stat.gov.pl

Opierając się na powyższej prognozie, jak również uwzględniając dotychczasowe zmiany demograficzne na obszarze gminy sformułowano następującą prognozę ludności, która wykorzystana zostanie na potrzeby niniejszego opracowania.

Na podstawie danych demograficznych (zwłaszcza salda migracji, które w gminie Zagnańsk utrzymuje się na poziomie dodatnim)

Prognoza liczby ludności do 2030 r. – Gmina Zagnańsk

Wyszczególnienie	Do roku		
	2018	2023	2030
Gmina Zagnańsk	13 032	13 167	13 314

* obliczenia własne – prognoza ma charakter szacunkowy

Na podstawie przeprowadzonych w części uwarunkowań analiz, stwierdza się, że na poziom wzrostu liczby ludności w gminie mają migracje. Przez ostatnie 13 lat utrzymują się na dodatnim poziomie z tendencją wzrostową. Z danych ewidencji ludności wynika, że na terenie gminy Zagnańsk osiedlają się ludzie młodzi do 30 roku życia. Powodem takiego stanu jest korzystna polityka gminy, która przygotowała tereny budowlane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przez co proces inwestycyjny skrócił się do niezbędnego minimum. Tendencja taka będzie się utrzymywać w ciągu najbliższych lat. Na teren gminy Zagnańsk migrują głównie mieszkańcy Kielc, znajdując tu lepszą ofertę zamieszkania, zwłaszcza, że gmina Zagnańsk dokonała w ostatnich latach szereg inwestycji w infrastrukturę społeczną i techniczną. Polepszając w ten sposób warunki dla życia ludzi.

8. UKŁAD KOMUNIKACYJNY

8. 1. Układ drogowy i kolejowy.

Podstawowy układ komunikacyjny gminy Zagnańsk służący powiązaniom zewnętrznym z pozostałą częścią województwa świętokrzyskiego oraz kraju tworzą:

- droga krajowa S-7 Warszawa – Kielce – Kraków – Chyżne dostępna poprzez węzeł "Węzeł Kielce Północ", oznaczona na rysunku Studium symbolem **S7** z podstawowym przeznaczeniem pod lokalizację drogi publicznej klasy ekspresowej o przekroju dwujezdniowym 2x2 wraz z urządzeniami towarzyszącymi wynikającymi z przepisów ustawy o drogach publicznych, węzłem drogowym, oraz siecią infrastruktury odwodnienia i oświetlenia, dla której ustala się:
 - 1) szerokość pasa drogowego zgodnie z decyzją lokalizacyjną,
 - 2) szerokość jezdni min. 2x7,0m,
 - 3) wprowadza się zakaz bezpośredniej dostępności do jezdni zasadniczych drogi terenów przyległych,
 - 4) drogi zbierająco-rozprowadzające, prowadzące ruch lokalny,
 - 5) nieprzekraczające linie zabudowy do ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego winny uwzględniać wskazania zawarte w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Wodnej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie oraz ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych. Odległość zabudowy od krawędzi drogi musi zapewniać spełnienie warunków ustawy o drogach publicznych, prawa budowlanego oraz przepisów z zakresu ochrony środowiska (m. in. poziom dopuszczalnego hałasu komunikacyjnego).
- droga wojewódzka nr 750 planowana do przebudowy do parametrów drogi klasy głównej (G) - w przypadku tej drogi należy maksymalnie ograniczyć dostępność przylegających terenów poprzez realizację dróg zbierająco - rozprowadzających, przez co ograniczona zostanie liczba zjazdów indywidualnych i publicznych i poprawi się bezpieczeństwo na drodze.
- drogi powiatowe i gminne zgodnie z wykazem ujętym w części uwarunkowań Studium.

Drogi gminne istniejące i projektowane oraz drogi obsługujące istniejącą i projektowaną zabudowę mieszkaniową, a także tereny działalności gospodarczej będą drogami dojazdowymi z przewagą dróg dwupasmowych. Drogi te wymagają przede wszystkim poprawy stanu nawierzchni, jej ulepszenia i doprowadzenia do parametrów zgodnych z warunkami technicznymi oraz wykonania prawidłowego odwodnienia, co wiąże się z w wielu przypadkach z poszerzeniem pasów drogowych.

Szerokość w liniach rozgraniczających dróg winna być zgodna z przepisami ustawy o drogach publicznych i rozporządzenia w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi i ich usytuowanie oraz uszczegółowione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Minimalne szerokości, dróg publicznych wynikających z przepisów o drogach publicznych mogą być stosowane w przypadku krótkich odcinków dojazdowych do niewielkich zespołów zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej nie wymagających rowów odwadniających i w przypadkach wymuszonych istniejącą zabudową, która jest w dobrym stanie technicznym. Dopuszcza się lokalne

zawężenie pasów drogowych w sytuacjach wynikających z przepisów o drogach publicznych.

Odległość zabudowy od zewnętrznych krawędzi jezdni dróg publicznych na nowych terenach budowlanych nie powinna być mniejsza niż wynika to z przepisów odrębnych o drogach publicznych (do określenia i uszczegółowienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego), uwzględniając uciążliwości niosące przez te drogi takie jak: hałas, drgania czy zapylenie. W przypadkach podyktowanych trudnymi warunkami terenowymi można tę odległość zmniejszyć po uzyskaniu zgody zarządu drogi, zgodnie z warunkami wynikającymi z przepisów o drogach publicznych.

Ostateczne określenie szerokości dróg w liniach rozgraniczających powinno nastąpić na etapie sporządzania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego w skali nie mniejszej niż 1: 2000 po uwzględnieniu rozwiązań wysokościowych, sposobu odwodnienia i uwzględnienia urządzeń dodatkowych (ciągów pieszych, rowerowych, sieci infrastruktury technicznej).

Dopuszcza się działania mające na celu modernizację (unowocześnienie) linii kolejowej nr 8 oraz linii kolejowej od zakładu przemysłu wydobywczego w Wiśniówce (gm. Masłów) do linii kolejowej nr 8 na oraz budowli i budynków na zasadach wynikających z przepisów art. 53 i 54 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym oraz z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów w sąsiedztwie linii kolejowych – do uszczegółowienia na etapie zmian (nowych edycji) miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. uwzględnić minimalne linie zabudowy od linii kolejowych wynikające. Zgodnie z Konsepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 linia kolejowa Nr 8 planowana jest do modernizacji w celu docelowego prowadzenia ruchu z prędkością 120-200 km/h. Planowane inwestycje w sąsiedztwie linii kolejowych winny spełniać wymogi wynikające z następujących aktów prawa:

- rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych;
- ustawy o transporcie kolejowym.

W celu ochrony obszarów kolejowych ustala się zakaz odprowadzania wód opadowych na obszary kolejowe i korzystania z kolejowych urządzeń odwadniających oraz wprowadzania nieoczyszczonych i oczyszczonych ścieków bytowych na obszar kolejowy.

8. 2. Komunikacja publiczna

Zakłada się, że podstawowym środkiem transportu publicznego pozostanie autobus. Sieć połączeń autobusowych obsługiwana głównie przez MZK Kielce zasadniczo przebiegać będzie obecnymi trasami linii komunikacyjnych. Relacje o mniejszym natężeniu ruchu obsługiwane będą transportem mikrobusem - głównie przez prywatnych przewoźników.

Na terenie Gminy Zagnańsk funkcjonuje komunikacja:

- miejska linia Nr 7 (Kielce – Zagnańsk przez Kajetanów) i 32 (Kielce – Samsonów przez Tumlin) na podstawie podpisanego przez gminę Zagnańsk i miasto Kielce porozumienia. Linie te obsługiwane są przez Zarząd Transportu Miejskiego w Kielcach,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Spółka z o.o w Kielcach realizuje komunikację na trasach: Linia 202 (Kielce – Kamionki przez Belno) i linia 204 (Kielce – Długojów przez Zagnańsk),
- Firma VIKI Bus – realizuje komunikację na trasie: Kielce – Starachowice przez Kajetanów,
- Firma Przedsiębiorstwo Usługi Transportowe realizuje komunikację na trasie: Kielce – Umer przez Zagnańsk,
- Firma Przedsiębiorstwo Usługi Transportowe realizuje komunikację na trasie: Kielce – Umer przez Zagnańsk,
- Firma Transport Osobowo – Towarowy realizuje komunikację na trasach: Kielce – Skarżysko – Kamienna przez Samsonów i Kielce – Stąporków przez Samsonów,
- Firma Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe realizuje komunikację na trasach: Kielce – Skarżysko – Kamienna przez Samsonów i Kielce – Stąporków przez Samsonów,
- Firma Przewóz Osób „MINI BUS realizuje komunikację na trasie: Kielce – Skarżysko – Kamienna przez Kajetanów,
- Firma PKS Starachowice S.A. realizuje komunikację na trasie: Kielce – Starachowice przez Kajetanów i Kielce – Lipsko przez Kajetanów,
- Firma Usługi Transportowe „SINDBAD-BIS” realizuje komunikację na trasie: Kielce – Skarżysko – Kamienna przez Kajetanów,
- Firma „KOWMAR” realizuje komunikację na trasie: Kielce – Zachełmie przez Zagnańsk,
- Firma Usługi Transportowe Przewóz Osób realizuje komunikację na trasie: Kielce – Kobylaki przez Umer,
- Firma Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe „WITKOBUS” realizuje komunikację na trasie: Kielce – Wzdół Rządowy przez Kajetanów.

Wielkość spodziewanego ruchu i rozwój motoryzacji indywidualnej nie uzasadnia potrzeby rozwoju komunikacji publicznej.

Dla poprawy standardu obsługi i bezpieczeństwa ruchu wszystkie przystanki autobusowe powinny być wyposażone w zatoki autobusowe i zadaszenia, a te położone na obszarach zabudowy w małe punkty handlowe.

8. 3. Drogi piesze i rowerowe

Stale rosnący ruch kołowy pojazdów samochodowych zwiększa potencjalne zagrożenie wypadkami z udziałem pieszych i rowerzystów. Dlatego też, postuluje się sukcesywną realizację wydzielonych chodników wzdłuż dróg gdzie występuje większy ruch samochodowy (drogi G, Z), w pierwszej kolejności na obszarach zabudowanych. W planach miejscowych należy przewidzieć odpowiednie szerokości pasów drogowych umożliwiające realizację wydzielonych ciągów pieszych i rowerowych. Dla uatrakcyjnienia oferty turystycznej przewidziano realizację ścieżek rowerowych trasami zapewniającymi podziwianie atrakcyjnego krajobrazu.

Studium dopuszcza wyznaczanie i realizację dróg, tras oraz ścieżek rowerowych na całym obszarze gminy Zagnańsk, wykorzystując pasy drogowe dróg publicznych oraz wewnętrznych (poza drogą ekspresową S7) oraz układ dróg polnych oraz leśnych.

8. 4. Zaplecze motoryzacji indywidualnej

Miejsca parkingowe niezbędne dla obsługi projektowanego programu usług powinny być realizowane w granicach działek przeznaczonych na te inwestycje. Ilość miejsc powinna być dostosowana do spodziewanych potrzeb zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego.

Zachodzące zmiany rynkowe, występujące w kraju w ostatnich latach, spowodowały niecelowość sterowania opracowaniami planistycznymi lokalizacji usług zaplecza motoryzacji w tym stacji paliw. Obiekty te powinny być traktowane jako usługi komercyjne, ich ilość podyktowana potrzebami rynkowymi a lokalizacja wynikać jedynie z wymogów ochrony środowiska i uwarunkowań ruchowych niezbędnych dla zachowania bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Aktualnie nie przewiduje się przy drogach wyższych klas lokalizacji Miejsc Obsługi Podróżnych.

9. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

9.1. Gaz

Gmina Zagnańsk jest zgazyfikowana w części. Zakłada się, dalszą gazyfikację gminy na terenach, które takiego medium nie posiadają poprzez rozbudowę sieci.

Na terenie Gminy Zagnańsk funkcjonuje system sieciowego zaopatrzenia w gaz, który rozprowadzany jest przez Polską Spółkę Gazownictwa sp. z o.o. Oddział w Tarnowie, Zakład w

Kielcach. Obecnie gmina zgazyfikowana jest w 90%. Na obszarach, gdzie sieć gazowa nie występuje, mieszkańcy korzystają z gazu płynnego w butlach.

Aktualnie gaz sieciowy jest jednym z podstawowych nośników energetycznych przyjaznych dla środowiska, znajdującym coraz szersze zastosowanie. Używany jest przede wszystkim na potrzeby bytowe, grzewcze i przemysłowe. W coraz większym zakresie gaz wykorzystywany jest jako paliwo stosowane w kotłowniach produkujących ciepło, wypierając paliwa stałe, charakteryzujące się w procesie spalania wysokim stopniem emisji szkodliwych związków do środowiska naturalnego. Ma to miejsce szczególnie na terenach, gdzie brak jest scentralizowanych źródeł ciepła. Gaz sieciowy jest nośnikiem energetycznym, który określa wyższy standard wyposażenia w infrastrukturę techniczną, a tym samym wpływa prorozwojowo dla zasilanego terenu.

Głównym źródłem gazu dla Gminy Zagnańsk jest gazociąg wysokiego ciśnienia DN250 PN16 relacji Parszów Kielce. Gazociąg ten zasila stację gazową redukcyjno- pomiarową I-go stopnia Q-4000, jaka znajduje się w miejscowości Kajetanów.

Dalsza gazyfikacja Gminy Zagnańsk uzależniona jest od spełnienia łącznie podstawowych warunków prawnych (gazyfikacja prowadzona jest w przypadku, gdy istnieją techniczne i ekonomiczne warunki dostarczania paliwa gazowego), ekonomicznych (wykazanie opłacalności inwestycji – ekonomika gazyfikacji zależy w znacznym stopniu od wielkości potencjalnych odbiorców gazu do celów grzewczych) i przede wszystkim technicznych (oddalenie od sieci magistralnych) oraz społecznych (pozyskanie odpowiedniej liczby odbiorców). Według informacji uzyskanych od Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. Oddział w Tarnowie, Zakład w Kielcach, na obszarach gminy najslabiej zgazyfikowanych (obszary przylegające do Gminy Łączna), istnieją możliwości techniczne budowy sieci gazowej.

Odległość obiektów budowlanych od sieci i urządzeń gazowych, w tym stacji redukcyjnej winna być zgodna z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r. poz. 640), obiekty stacji paliw płynnych, tj. zbiorniki i rurociągi technologiczne powinny być sytuowane w odległości minimalnej 40m od gazociągów wysokiego ciśnienia.

9.2. Ciepłownictwo

Sposób zaopatrzenia odbiorców energii cieplnej zlokalizowanych na terenie gminy jest zróżnicowany i bezpośrednio wynika z charakteru zabudowy i gęstości zaludnienia danego obszaru.

Obecnie potrzeby cieplne Gminy Zagnańsk pokrywane są za pomocą rozproszonych lokalnych kotłowni zlokalizowanych bezpośrednio przy odbiorcach ciepła. Na terenie gminy funkcjonują kotłownie lokalne (budownictwo wielorodzinne oraz obiekty użyteczności publicznej), źródła ciepła

wykorzystywane wyłącznie przez właścicieli na własne potrzeby oraz piecowy system ogrzewania mieszkań. W indywidualnym ogrzewnictwie funkcjonują również urządzenia grzewcze o przestarzałej konstrukcji bez jakiegokolwiek regulacji procesu spalania. Moc indywidualnych i lokalnych źródeł ciepła jest dostosowywana do potrzeb odbiorców. Budownictwo mieszkaniowe jest największym użytkownikiem ciepła w gminie, jednocześnie posiadającym największe możliwości redukcji potrzeb cieplnych za pomocą działań termomodernizacyjnych. Biorąc pod uwagę wiek istniejących zasobów mieszkaniowych, stopień dotychczas przeprowadzonych działań termomodernizacyjnych przyjęto średnie oszczędności ciepła na poziomie ok. 18% do 2030 r. Uzyskanie efektów termomodernizacyjnych uzależnione jest przede wszystkim od zaangażowania oraz możliwości finansowych właścicieli nieruchomości. Wszelkie działania termomodernizacyjne są kosztowne, a największe oszczędności i stosunkowo szybki zwrot zainwestowanych nakładów inwestycyjnych uzyskuje się prowadząc prace w sposób kompleksowy.

W przeciągu najbliższych lat nie nastąpią gwałtowne zmiany w wymaganej mocy źródeł ciepła, ani w przewidywanym zużyciu energii cieplnej. Zapotrzebowanie na moc cieplną będzie wzrastać w wyniku powstawania nowej zabudowy, jednocześnie wzrost ilości odbiorców będzie kompensowany wzrostem efektywności wykorzystania tej energii – w oszacowaniu zmian potrzeb cieplnych w perspektywie do 2030 r. uwzględniono działania termomodernizacyjne. Na zużycie energii w budynkach oprócz ich technologii budowy i sprawności źródła ciepła wpływ ma wiele innych czynników, m.in. rodzaj stosowanego paliwa, sprawność instalacji wewnętrznej, różne potrzeby cieplne użytkowników, a także umiejętne zarządzanie energią.

Zadaniem samorządu gminy jest wspomaganie likwidacji tzw. niskiej emisji, której źródłem są piece i kotłownie węglowe, na rzecz ekologicznych systemów ogrzewania. Popieranie i promowanie przedsięwzięć indywidualnych właścicieli mieszkań, polegających na przechodzeniu na ekologicznie czyste rodzaje paliwa, np. energię elektryczną, energię ze źródeł odnawialnych (m.in. kolektory słoneczne dla potrzeb c.w.u.) itp. Działania, które można podjąć w tym zakresie to: stosowanie ulg podatkowych, ułatwienie przepływu informacji o możliwości uzyskania dotacji lub preferencyjnego kredytu. Dodatkowo warto kształtować racjonalne postawy użytkowników poszczególnych obiektów oraz wdrażać przedsięwzięcia niskonakładowe, które również prowadzą do uzyskania oszczędności energii:

- ogrzewanie - montaż zaworów termostatycznych, montaż ekranów grzejnikowych, utrzymanie niskiej temperatury w pomieszczeniach nieużytkowanych, odpowiednie ustawienie mebli (zbyt blisko grzejników utrudnia przepływ ciepłego powietrza), wietrzenie pomieszczeń powinno być intensywne, ale przez krótki czas;

- ciepła woda - nie należy nagrzewać wody powyżej „rozsądnej” temperatury – dla zastosowań bytowo-gospodarczych wystarcza 50°C, mycie naczyń metodą komorową, nie pod bieżącą wodą.

W celu zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego powodowanych przez ogrzewanie, należy podjąć działania zmierzające do sukcesywnej wymiany urządzeń grzewczych opalanych węglem lub koksem w urządzeniach wspólnych i indywidualnych, na urządzenia umożliwiające użycie mediów bardziej przyjaznych w stosunku do środowiska – energii elektrycznej, oleju opałowego, gazu, instalacje wykorzystujące energię odnawialną. Jako działanie towarzyszące, należy propagować docieplanie istniejących budynków i stosowania optymalnych ociepleń w nowych budynkach.

Jako podstawowy kierunek zaopatrzenia obiektów na terenie gminy Zagnańsk w ciepło przyjmuje się zasady ustalone w opracowaniu pod nazwą: "Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Zagnańsk opracowane na lata 2014 - 2030" sporządzone przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe "BaSz" przy współpracy z Urzędem Gminy Zagnańsk w 2014 r.

9.3. Energetyka

W związku z dynamicznym rozwojem budownictwa mieszkaniowego na terenie gminy zachodzić będzie potrzeba budowy nowych ciągów średniego napięcia oraz stacji transformatorowych SN/nn oraz linii n/n.

Należy podkreślić, że samo wyznaczenie rezerw terenu pod inwestycje w studium i planie miejscowym nie może być traktowane jako miarodajny sygnał do podjęcia na tych terenach inwestycji z zakresu infrastruktury elektroenergetycznej, wymagających dużych nakładów. Jak wykazuje praktyka, rezerwy terenów budowlanych są w gminach zwykle bardzo duże i znaczna ich część nie jest w pełni wykorzystywana. W tej sytuacji operatorzy sieci dystrybucyjnych, działający w warunkach rynkowych, zazwyczaj podejmują działania inwestycyjne (obecnie bardzo szybko finalizowane) dopiero po zawarciu wiążących umów o przyłączenie z inwestorami na danym terenie.

Rozwój systemu zaopatrzenia gminy Zagnańsk w energię elektryczną powinien zapewnić: zaspokojenie obecnych i przyszłych potrzeb-wynikających z rzeczywistego rozwoju przestrzennego gminy i jej aktywności gospodarczej na dostawy mocy i energii elektrycznej o obowiązujących standardach, ograniczenie niekorzystnego oddziaływania elektroenergetycznego linii napowietrznych na krajobraz i walory przyrodnicze gminy. Ponadto na obszarze gminy należy utrzymać: istniejącą infrastrukturę elektroenergetyki wysokiego napięcia 110 kV dopuszczając jej remonty, modernizację i rozbudowę w obrębie zajmowanych terenów i stref technicznych, oraz dotychczasowe zasady

zaopatrzenia w energię elektryczną obszarów gminy, polegające na dostawach energii siecią rozdzielczą średniego napięcia.

Pokrycie ewentualnego przyrostu zapotrzebowania mocy przez istniejących i nowych odbiorców oraz zapewnienie ciągłości i właściwych parametrów zasilania wymagało będzie :

- budowy nowych stacji transformatorowych;
- rozbudowy sieci elektroenergetycznych średniego napięcia;
- rozbudowy sieci elektroenergetycznych niskiego napięcia w celu umożliwienia przyłączenia nowych odbiorców.

W granicach terenu objętego studium dopuszcza się lokalizowanie nie wyznaczonych na rysunku studium urządzeń i sieci energetycznych, jak również stacji trafo - w miarę przyrostu odbiorców.

Przy realizacji zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi zachować bezpieczny odstęp od linii elektroenergetycznych zgodnie z PN-E-05100-1/1998 i przepisami szczegółowymi. Ewentualne zbliżenie budynków do osi linii uzgodnić z zarządcą danej sieci.

Zasilanie terenów objętych studium w energię elektryczną należy prowadzić na warunkach określonych przez zarządcę sieci.

Jeżeli na terenie działki przeznaczonej pod zabudowę przebiega trasa linii ŚN należy w przypadku planowanej zabudowy mieszkaniowej i/lub przemysłowej, przebudować istniejące linie ŚN w sposób zapewniający bezpieczeństwo użytkownikom działek (zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami na własny koszt. O określenie warunków technicznych przebudowy istniejących linii ŚN i n/n należy występować do właściwego zarządcy sieci.

Studium nie wyznacza obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu terenu. Dopuszcza się jedynie lokalizację urządzeń odnawialnych źródeł energii oraz ciepła na potrzeby zabudowy mieszkaniowej obiektów użyteczności publicznej i usług komercyjnych.

Dystrybucja energii elektrycznej na terenie Gminy Zagnańsk poprowadzona jest z sieci zakładu energetycznego – PGE Dystrybucja S.A. Oddział Skarżysko- Kamienna. Istniejący system zasilania w energię elektryczną zapewnia bezpieczne pokrycie potrzeb energetycznych przedmiotowego obszaru. Stopniowy wzrost obciążenia sieci (pobór energii elektrycznej na terenie gminy wzrasta sukcesywnie) i rozwój przestrzenny gminy powoduje, że rozbudowa sieci średniego i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych 15/0,4 kV jest niezbędna dla zaspokojenia perspektywicznych potrzeb zasilania. Sukcesywna modernizacja i rozbudowa układu zasilania elektroenergetycznego powinna być uwzględniona w planach rozwoju zakładu energetycznego jak również uwzględnić rezerwy dla wzrostu zapotrzebowania w istniejącej zabudowie oraz na nowych terenach przewidzianych do zainwestowania.

Wszelkie działania związane z reelektryfikacją muszą obejmować nie tylko odnowienie starej infrastruktury, ale także zwiększenie przepustowości sieci wynikających z przyrostu liczby obecnie stosowanych i wykorzystywanych odbiorników elektrycznych. Przy modernizacjach i rozbudowie sieci napowietrznych średniego i niskiego napięcia standardem staje się stosowanie przewodów izolowanych, których zaletą w stosunku do linii tradycyjnych jest wysoka niezawodność, mniejsza podatność na zwarcia, duża odporność na uszkodzenia mechaniczne spowodowane czynnikami zewnętrznymi (anomalie pogody oraz zadrzewienia). Uszkodzenia mechaniczne linii napowietrznych to jedna z głównych przyczyn powstawania awarii w systemie zasilania elektroenergetycznego.

Realizacja zamierzeń rozwojowych dotyczących systemów elektroenergetycznych wszystkich poziomów napięć uzależniona jest od stanu gospodarki i kondycji finansowej Zakładu Energetycznego. Rozwój sieci elektroenergetycznych nie należy do zadań własnych gmin, zatem wpływ polityki samorządu na rozwój tych systemów jest znikomy, jednak nie bez znaczenia jest stwarzanie sprzyjających warunków dla poszczególnych inwestycji. Powszechna świadomość i dostęp do informacji o energooszczędnych urządzeniach elektroenergetycznych to główny kierunek zracjonalizowania wielkości zużycia energii elektrycznej, a tym samym ograniczenia jej kosztów. Proces obniżenia wielkości zużycia energii elektrycznej dla celów komunalno-bytowych będzie w dłuższej perspektywie czasu kompensowany wzrostem zużycia ze względu na wzrastającą ilość urządzeń elektrycznych w gospodarstwach domowych, pomimo spadku ich energochłonności.

Jeżeli na terenie działki przeznaczonej pod zabudowę przebiega trasa linii ŚN należy w przypadku planowanej zabudowy, przebudować istniejące linie ŚN w sposób zapewniający bezpieczeństwo użytkownikom działek (zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami na własny koszt. O określenie warunków technicznych przebudowy istniejących linii ŚN i n/n należy występować do właściwego zarządcy sieci.

9.4. Wodociągi

Zasadą ogólną jest, aby system zaopatrzenia w wodę zapewniał mieszkańcom gminy oraz pozostałym odbiorcom wymaganą ilość, niezawodność dostawy i odpowiednią jakość wody, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W wyniku dokonanej w ostatnich latach rozbudowy systemów wodociągowych zbiorczym systemem wodociągowym objęte jest 100% sołectw.

Warunkiem prawidłowego zaopatrzenia w wodę gminy jest modernizacja i rozbudowa systemów wodociągowych, w tym:

- utrzymanie sieci i urządzeń wodociągowych w dobrym stanie technicznym,

- zmniejszenie strat wody w sieci poprzez wymianę odcinków przewodów o największej awaryjności, sukcesywne rozbudowywanie sieci wodociągowej w celu rozszerzenia zasięgu obsługi i uzbrojenia terenów przeznaczonych pod zabudowę,
- konieczność rozbudowy sieci wodociągowej tranzytowej min. z ZUW Zagnańsk i hydroforni "Jaworze" w celu zaspokojenia w pełni potrzeb w zakresie dostawy wody.

Ujęcia, wód podziemnych zlokalizowane na terenie gminy Zagnańsk nie posiadają ustanowionych stref ochrony pośredniej. W związku z tym z uwagi na postępującą urbanizację terenów gminy widzi się pilną potrzebę ich ustanowienia. Zadanie to zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ciąży na właścicielu ujęcia wodnego.

Ponadto, uwzględniając znaczny obszar przewidziany pod zagospodarowanie, który obejmuje między innymi tereny pod budownictwo mieszkaniowe konieczne jest przeprowadzenie analizy hydraulicznej i możliwości zaopatrzenia w wodę przedmiotowego terenu o rzędnej 400 m n.p.m. z istniejącej sieci wodociągowej jak również zaopatrzenia w wodę przedmiotowego terenu ze zmodernizowanej hydroforni "Jaworze", która została zmodernizowana w 2013 r. W chwili obecnej hydrofornia "Jaworze" nie może być rozpatrywana jako podstawowe źródło zasilania w wodę nowo wyznaczonych terenów zabudowy mieszkaniowej. W tym celu niezbędne jest przeprowadzenie aktualizacji "Koncepcji zaopatrzenia w wodę Gminy Zagnańsk" lub wykonanie opracowania dotyczącego możliwości zaopatrzenia terenu w wodę z APW Jaworze.

9.5. Kanalizacja

W ramach Projektu "Kompleksowa ochrona wód podziemnych aglomeracji kieleckiej" Spółka Wodociągi Kieleckie w latach 2013 - 2015 wybudowała:

- 1) w Aglomeracji Zagnańsk 50,74 km sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Samsonów-Ciągłe, Samsonów-Piechotne, Samsonów-Komorniki, Samsonów-Dudków, Tumlin -Osowa, Tumlin-Zacisze, Tumlin-Węgle, Tumlin-Dąbrówka, Kołomań (część południowa), Umer (2/3 miejscowości), Kaniów Drugi, Goleniawy, Zachełmie, Belno, Chrusty Małe i Duże, Ściegna - systemy kanalizacji grawitacyjno-tłocznej z 12 pompowniami ścieków,
- 2) w Aglomeracji Barcza 3,70 km sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Jaworze i Siodła z 2 pompowniami ścieków.

Charakterystyka oczyszczalni ścieków w Bartkowie

- Rok oddania do użytku / rok ostatniej modernizacji 1983r. (w 2015 r. w oczyszczalni przeprowadzono gruntowny remont)
- Pozwolenie wodnoprawne znak RO.II.6341.114.2014.DP z dnia 19.09.2014 r. ważne do 19.09.2024r. wydane przez Starostę Powiatu Kieleckiego,

- Przepustowość oczyszczalni, $Q_{sr} d = 1700 \text{ m}^3/d$, $Q_{max} h = 184 \text{ m}^3/d$, $Q_{max} r = 622\,000 \text{ m}^3/r$ (RLM – 14960),
- Dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń BZT5 = 25mgO₂/l, ChZT = 125mgO₂/l, zawiesina ogólna = 25mg/l, azot ogólny - min. 35% redukcji, fosfor ogólny - min. 40% redukcji,
- Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ze wspomaganiami chemicznymi (PIX) przystosowana do zintegrowanego usuwania związków węgla, azotu i fosforu. Oczyszczanie ścieków odbywa się w oparciu o technologię trójfazowego niskoobciążonego osadu czynnego, realizowaną w zmodernizowanych - starych i wybudowanych - nowych reaktorach biologicznych. Każdy reaktor posiada wydzieloną strefę beztlenową, niedotlenową i tlenową. Proces biologicznego usuwania fosforu wspomagany jest chemicznym strącaniem za pomocą PIX-u. W środkowej części strefy tlenowej nowych reaktorów zamiast klasycznego osadnika wtórnego wbudowano separatory, w których odbywa się sedymentacja osadu i odpływ oczyszczonych i sklarowanych ścieków. W celu doczyszczenia ścieków i ochrony przed ewentualną zawiesiną, zastosowano III stopień oczyszczenia ścieków - mokosito bębnowe (tzw. sito tercjalne), do którego dopływają ścieki z reaktorów biologicznych. Po tym procesie, ścieki odprowadzane są do odbiornika, którym jest rzeka Bobrzaneczka. Osady ściekowe po zagęszczeniu grawitacyjnym w zbiorniku osadu nadmiernego (ZON), podlegają odwodnieniu na prasie taśmowej. Odwodnione osady przewożone są do oczyszczalni ścieków w Sitkówce, gdzie zostają spalane w spalarni osadów ściekowych,
- Oczyszczalnia ścieków w Bartkowie obsługuje następujące miejscowości: Bartków, Belno, Borowa Góra, Chrusty, Długojów, Goleniawy, Janaszów, Jasiów, Kaniów, Kołomań, Samsonów, Samsonów- Ciągłe, Samsonów- Dudków, Samsonów-Komorniki, Samsonów – Piechotne, Podlesie, Ściegna, Tumlin – Dąbrówka, Tumlin – Osowa, Tumlin – Węgle, Tumlin – Zacisze, Umer, Zachełmie, Zagnańsk.

Charakterystyka oczyszczalni ścieków w Barczy

- Budowę rozpoczęto w roku 2000, oczyszczalnię oddano do użytku w czerwcu 2003r. ;
- Pozwolenie wodnoprawne znak RO.II.6341.169.2013.DP z dnia 16.10.2013r. ważne do 15.10.2023r. wydane przez Starostę Powiatu Kieleckiego;
- Przepustowość oczyszczalni, $Q_{sr} d = 520 \text{ m}^3/d$, $Q_{max} h = 50 \text{ m}^3/d$, $Q_{max} r = 224\,475 \text{ m}^3/r$ (RLM 3833),
- Dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń BZT5 = 25mgO₂/l, ChZT = 125mgO₂/l, zawiesina ogólna = 25mg/l,

- Ścieki oczyszczone odprowadzane są do rzeki Lubrzanki w km 32+950
- Mechaniczno-biologiczna ze złożem fluidalnym. Powstające osady ściekowe wywożone są na oczyszczalnię w Sitkówce,
- oczyszczalnia ścieków w **Barczy**, obsługuje następujące miejscowości: Kajetanów, Zabłocie, Siodła, Jaworze, Gruszka, Lekomin, Barcza.

Z uwagi na stopień skanalizowania zlewni przewidziano pracę oczyszczalni dwuetapowo. W etapie I uwzględniono pracę urządzeń ciągu oczyszczania biologicznego na przepustowość 250 m³/d, natomiast w etapie II na przepustowość nominalną 520 m³/d. Obecnie oczyszczalnia eksploatowana jest w ramach etapu II. W latach 2014-2015 została ona zmodernizowana i uruchomiony został etapu II na przepustowość nominalną 520 m³/d. Oczyszczalnia ścieków w Barczy to oczyszczalnia mechaniczno – biologiczno - chemiczna, przystosowana do zintegrowanego usuwania związków węgla, azotu i fosforu. Oparta jest na technologii EvU stanowiącej połączenie metody trójfazowego osadu czynnego z wydzielonymi strefami: beztlenową, niedotlenioną i tlenową oraz metody zawirowalnego złoża biologicznego. Złoże biologiczne wypełniające reaktor biologiczny stanowią kształtki EvU-Perl o powierzchni właściwej 800m²/m³ objętości nasypowej. Proces biologicznego usuwania fosforu może być wspomagany procesem chemicznego strącania koagulantem PIX. Ścieki oczyszczone odprowadzane są do rzeki Lubrzanki. Oczyszczalnia wyposażona jest w ciąg przeróbki osadowej, na którym ustabilizowany tlenowo osad poddawany jest grawitacyjnemu zagęszczaniu i mechanicznemu odwadnianiu. Jednostka organizacyjną zajmującą się eksploatacją systemów kanalizacyjnych są „Wodociągi Kieleckie” Sp. z o.o., ul. Krakowska 64, 25-701 Kielce.

Reasumując przeprowadzona analiza w zakresie obsługi wyznaczonej nowej zabudowy w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk wykazała, że mogą one być obsługiwane przez istniejące oczyszczalnie ścieków. W związku z tym rezerwa pod rozbudowę oczyszczalni ścieków nie jest wymagana.

Utrzymuje się wskazaną w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego planowaną oczyszczalnię ścieków w miejscowości Szalas, do której ścieki sanitarne odprowadzane będą z miejscowości Szalas i Długojów.

Na terenach nie skanalizowanych zainstalowanych jest 13 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków i 1.824 szt. zbiorników bezodpływowych (szamb). W związku z obowiązującymi przepisami art. 3 ust. 2 pkt 2 lit. b i ust. 3 pkt. ustawy z dnia 13. 09. 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 250) w gminie Zagnańsk winna być prowadzona ewidencja zbiorników bezodpływowych, mająca na celu kontrolę częstotliwości ich opróżniania.

W przypadku stwierdzenia lub powzięcia informacji o nieprawidłowościach w gospodarowaniu ściekami przez właścicieli nieruchomości przeprowadzane są kontrole. W ich wyniku właścicielom nieruchomości wręczane są upomnienia.

Kanalizacja deszczowa na terenie gminy znajduje się w miejscowości Zagnańsk przy Urzędzie Gminy oraz w Samsonowie przy ośrodku usługowym i zespole szkół.

Problemy związane ze stanem gospodarki wodno – ściekowej i możliwościami jej rozwoju w Gminie Zagnańsk mają duży udział wśród zagrożeń dla środowiska wodnego:

- niedostateczna ilość sieci kanalizacyjnej,
- niedostateczny poziom wyposażenia w przydomowe oczyszczalnie ścieków,
- nieszczelne zbiorniki bezodpływowe,
- niedostateczna konserwacja rowów, która skutkuje powstawaniem lokalnych podtopień.

W problematyce funkcjonowania gospodarki ściekowej, oprócz uwarunkowań technicznych i ekonomicznych, dużą rolę odgrywa również świadomość ekologiczna mieszkańców oraz ich wola wpływająca na ograniczanie występujących zagrożeń poprzez właściwe działania indywidualne.

Ustala się dalszy rozwój sieci kanalizacji sanitarnej w celu objęcia 100 % powierzchni gminy Zagnańsk systemem kanalizacji sanitarnej, w szczególności objęcie systemem kanalizacji sanitarnej miejscowości Długojów i Szalas z odprowadzeniem ścieków do planowanej oczyszczalni ścieków w miejscowości Szalas lub istniejącej w miejscowości Bartków. Na terenach nie objętych systemem kanalizacji sanitarnej i o odległym czasie objęcia takim systemem, dopuszcza się gromadzenie ścieków w szczelnych zbiornikach, natomiast w terenach położonych poza wyznaczonymi aglomeracjami dopuszcza się również budowę i użytkowanie przydomowych oczyszczalni ścieków.

Ustala się odprowadzenie wód opadowych do odbiorników po wcześniejszym ich oczyszczeniu jeżeli przepisy odrębne będą tego wymagać.

Wskazuje się konieczność budowy oczyszczalni ścieków w miejscowości Szalas dla sołectw Szalas i Długojów lub realizację innej możliwości odprowadzenia ścieków z tych miejscowości.

9.6. Telekomunikacja

Brak szczegółowych rozwiązań i kierunków rozwoju gminy z dużym prawdopodobieństwem zakłada się zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu w szerokim zakresie do łączności telefonicznej oraz wszelkich usług telekomunikacyjnych i teleinformatycznych.

Uzupełnieniem dla przewodowej łączności telefonicznej będzie telefonia komórkowa. Dzięki stacjom bazowym z urządzeniami nadawczo-odbiorczymi operatorów telefonii komórkowej

zlokalizowanym w sąsiednich gminach, na całym obszarze gminy Zagnańsk zapewniona będzie możliwość korzystania z telefonów komórkowych.

Na obszarze objętym Studium z wyłączeniem terenów lasów dopuszcza się lokalizację obiektów z urządzeniami infrastruktury telekomunikacyjnej oraz sieci szerokopasmowych przy uwzględnieniu dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych jakie muszą być spełnione dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc przebywania dla ludzi, oraz przy uwzględnieniu przepisów odrębnych.

W zakresie łączności telekomunikacyjnej, Studium ustala:

- 1) na obszarze objętym zmianą Studium dopuszcza się lokalizację obiektów z urządzeniami infrastruktury telekomunikacyjnej przy uwzględnieniu dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych jakie muszą być spełnione dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc przebywania dla ludzi, oraz jeżeli taka inwestycja jest zgodna z przepisami odrębnymi.
- 2) sukcesywne kablowanie napowietrznych linii telefonicznych.
- 3) w obrębie linii rozgraniczających istniejących i projektowanych dróg dopuszcza się prowadzenie linii telekomunikacyjnych oraz lokalizację szafek z urządzeniami infrastruktury telekomunikacyjnej na warunkach określonych przez zarządcę drogi.

9.7. Gospodarka odpadami

Podstawowym celem systemu gospodarki odpadami w gminie Zagnańsk jest osiągnięcie odpowiednich standardów, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Gmina Zagnańsk nie posiada własnego, gminnego składowiska odpadów komunalnych. Odpady komunalne z terenu gminy Zagnańsk składowane są na składowisku odpadów w Promniku (gm. Strawczyn) zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego, gdzie gmina Zagnańsk została zakwalifikowana do 4 regionu gospodarowania odpadami.

W celu zrationalizowania gospodarki odpadami uznaje się za celowe wprowadzenie na szeroką skalę praktyki selektywnego gromadzenia odpadów w miejscach ich powstawania, umożliwiającej odzyskiwanie surowców wtórnych w postaci makulatury, szkła, złomu metali, opakowań z tworzyw sztucznych itp. Wprowadzenie tej formy gromadzenia odpadów, obok korzyści z odzyskanych surowców wtórnych, pozwoli na zmniejszenie ilości odpadów odwożonych na składowisko.

Na podstawie analizy gospodarczej kraju można zakładać, że przyrost odpadów będzie wynosił około 3% rocznie. Jednocześnie wzrośnie procent podmiotów gospodarczych, które wdrażać będą nowe technologie mało i bezodpadowe. W perspektywie kilku, kilkunastu lat spowoduje to relatywny spadek ilości wytworzonych odpadów oraz zwiększenie stopnia odzysku u wytwórców odpadów.

W zakresie gospodarowania odpadami stałymi ustala się zasadę odbioru odpadów w systemie zorganizowanym pod nadzorem Urzędu Gminy lub na zasadzie indywidualnych umów z odbiorcą odpadów i wywóz ich na wysypisko odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem segregacji odpadów u źródła ich powstawania. Gospodarka odpadami stałymi na terenach obiektów usługowych i produkcyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi.

10. OBRONA CYWILNA

Gmina Zagnańsk nie należy do gmin o wysokim natężeniu czynników zagrażających życiu i zdrowiu ludności, pomimo to „Studium...” uwzględnia możliwość wystąpienia zagrożeń żywiołowych i katastrofalnych oraz ich wpływ na proces rozwoju przestrzennego zagospodarowania obszaru.

Zgodnie z postulatami z zakresu obrony cywilnej na etapie sporządzania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić:

- przewidzenie przez użytkowników budownictwa jednorodzinnego ukryć przed promieniowaniem jonizującym poprzez adaptację pomieszczeń piwnicznych i innych na wypadek zagrożenia i wojny;
- zabezpieczenie przed likwidacją i przysposobienie do sprawnego uruchomienia eksploatacyjnego w sytuacjach kryzysowych istniejących studni;
- przystosowanie nowoprojektowanych łaźni i innych pomieszczeń do prowadzenia zabiegów sanitarnych, zakładów pralniczych do prowadzenia procesów odkażania, dezaktywacji i dezynfekcji bielizny i odzieży, myjni i parkingów pojazdów samochodowych na punkty zabiegów specjalnych środków transportu;
- rozbudowę systemu alarmowania i powiadamiania mieszkańców w wypadku zagrożenia poprzez uzupełnienie syren alarmowych i zaplanowanie ich włączenia do systemu radiowego powiadamiania;
- zapewnienie przelotowości istniejących i projektowanych dróg w celu zapobieżenia przed ich zagruzowaniem od wałących się budynków. Przelotowość ulic powinna zapewnić sprawną ewakuację mieszkańców na wypadek zagrożenia;

oraz:

- należy przestrzegać warunków określonych przez właściwe terytorialnie jednostki odpowiedzialne za stan bezpieczeństwa powodziowego kraju. W szczególności zaś podejmowane w granicach terenów zagrożonych powodzią działania inwestycyjne powinny uwzględniać zakazy dotyczące:

- wznoszenia obiektów budowlanych (z wyjątkiem obiektów służących ochronie przeciwpowodziowej),
- składowania materiałów,
- dokonywania zmian w ukształtowaniu terenu,
- sadzenia drzew i krzewów oraz wykonywania urządzeń lub robót, które mogą utrudniać ochronę tych obszarów przed powodzią;
- należy uwzględnić potrzebę konserwacji i wykaszania rowów odwadniających, co zapobiegnie lokalnym podtopieniom;
- odpowiednie kształtowanie zabudowy głównie w pobliżu dróg: krajowej i wojewódzkiej, nie zagęszczanie zabudowy, przewidzenie możliwości odsunięcia linii zabudowy od krawędzi drogi (przy ewent. rozbudowie) itp. w celu ograniczenia skutków ewentualnego skażenia toksycznego związanego z przewozem niebezpiecznych substancji chemicznych.

IV. USTALENIA FORMALNE

W Studium określa się następujące obszary i obiekty rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym:

- rozbudowa sieci wodociągowej wraz z ujęciami wód podziemnych w miarę potrzeb;
- rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej;
- szkoły publiczne;
- świetlice środowiskowe;
- modernizacja dróg gminnych i powiatowych dróg publicznych.

Określa się następujące inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wynikającym z planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego oraz programów gminnych:

- powiększenie Świętokrzyskiego Parku Narodowego w kierunku zachodnim (zadanie planowane do realizacji wynikające z programów innych niż krajowych czy wojewódzkich o znaczeniu krajowym);
- utworzenie europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 (zrealizowane na terenie gminy Zagnańsk, zadanie wynikające z Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 o znaczeniu krajowym);
- program SOPO - rozpoznanie, udokumentowanie i zaznaczenie na mapie w skali 1: 10 000 osuwisk oraz terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi w Polsce (zadanie w trakcie realizacji o znaczeniu krajowym i wynikające z programów krajowych);

- przebudowa drogi krajowej nr 7 do parametrów drogi ekspresowej (zadanie zrealizowane na terenie gminy Zagnańsk, zadanie wynikające z programów krajowych o znaczeniu krajowym);
- przebudowa linii kolejowej nr 8 relacji Warszawa - Kraków (zadanie planowane do realizacji a wynikające z Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 jako zadanie o znaczeniu krajowym);
- Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej (zadanie krajowe, wynikające z programów Krajowych);
- przebudowa gazociągu Kielce - Parszów (zadanie zrealizowane na terenie gminy Zagnańsk, wynikające z programów innych niż krajowe, Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 czy wojewódzkie o znaczeniu wojewódzkim);
- realizacja programu "Małej retencji dla województwa świętokrzyskiego" (zadanie wynikające z programów wojewódzkich o znaczeniu wojewódzkim);
- zamykanie oraz rekultywacja sadowisk odpadów lub ich wydzielonych części dotyczące na terenie gminy Zagnańsk składowiska "Barcza" (zadanie wynikające z programów wojewódzkich o znaczeniu wojewódzkim);
- świętokrzyski szlak Archeo-Geologiczny (punkty węzłowe: Kielce, Chęciny, Bałtów, Krzemionki, Zachełmie i in.) (zadanie w trakcie realizacji o znaczeniu krajowym, wynikające z programów wojewódzkich);
- podniesienie drogi wojewódzkiej nr 750 do parametrów drogi klasy głównej (zadanie o znaczeniu wojewódzkim, wynikające z programów wojewódzkich);
- realizacja tras rowerowych w ramach Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego (zadanie wynikające z programów gminnych);
- realizacja szlaku kajakowego na Bobrzy (zadanie wynikające z programów gminnych);
- realizacja obiektu muzealnego pn. "Ośrodek Edukacyjny - Centrum Flory i Fauny Gór Świętokrzyskich" w miejscowości Zagnańsk naprzeciwko dębów Bartek (zadanie wynikające z programów gminnych),
- skanalizowanie ruchu turystyczne pomiędzy atrakcjami turystycznymi gminy,
- zagospodarowanie terenów wokół obiektów turystycznych w celu stworzenia atrakcyjnego produktu turystycznego.

Na załączniku graficznym Studium Kierunki polityki przestrzennej wskazuje się obszary wymagające uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, nie wskazuje się terenów wymagających uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, ponieważ takie nie występują.

V. INTERPRETACJA ZAPISÓW USTALEŃ STUDIUM

- 1) Ustalenia zawarte w tekście i rysunku Studium wyrażają kierunki polityki przestrzennej gminy Zagnańsk,
- 2) W stosunku do zapisów tekstu i rysunku Studium zawierających jego ustalenia, przyjmuje się następującą interpretację:
 - a) Granice wyznaczonych terenów pod różne formy zabudowy traktuje się jako orientacyjne, a więc jako zgeneralizowany obraz użytkowania terenów. Ostateczne ustalenia powinny być dokonywane w trakcie przygotowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
 - b) Przedstawione na rysunku przeznaczenie terenu oznacza funkcję dominującą, a nie wyłączną i może być uzupełnione innymi funkcjami, które nie mogą być jednak przeciwstawne funkcji wiodącej,
 - c) W opracowywanych (nowych) miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z przeprowadzoną "Oceną aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Zagnańsk" zatwierdzoną Uchwałą Nr 73/2012 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 27 czerwca 2012 r. należy uwzględniać zieleń publiczną stwarzającą warunki wypoczynku, estetyki, przejść pieszych oraz wzbogacenie terenów o usługi publiczne i komercyjne,
 - d) Przyjmuje się, że kierunki zagospodarowania wraz z politykami dotyczącymi środowiska przyrodniczego, komunikacji, infrastruktury technicznej, stanowić będą podstawę do ustalenia kolejnych wersji programów rozwoju infrastruktury technicznej,
 - e) Znaczna ilość terenów przeznaczonych na określone cele wynika z przyjętej w Studium zasady, że władze samorządowe powinny dysponować szeregiem możliwości lokalizacyjnych dla realizacji programu rozwojowego gminy.
 - f) Dopuszcza się etapowe wprowadzanie terenów zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w stosunku do wyznaczonych w Studium w zależności od potrzeb oraz rachunku ekonomicznego, przy uwzględnieniu realnych

możliwości ich wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej. Przez co osiągnięty zostanie cel wynikający z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego oraz Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 związany z poprawą atrakcyjności osiedleńczej i ograniczeniem rozproszenia zabudowy.

VI. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

Na podstawie § 4 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118 poz. 1233).

Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk, zwany dalej zmianą studium, sporządzony został w oparciu o następujące materiały wyjściowe:

1. Opracowanie ekofizjograficzne,
2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego,
3. Strategię rozwoju województwa świętokrzyskiego,
4. Kleczkowski A.S., 1990 – Mapa Obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony, skala 1:500 000. AGH Kraków,
5. Leśniak A., Stachurski M., Wójtowicz B., 2000 – Przyroda województwa świętokrzyskiego. Urząd Wojewódzki w Kielcach.
6. Przeniosło S., (red.), 2002 – Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce (stan na rok 1999), PIG Warszawa,
7. Rubinowski Z. (red.) Dokumentacja dla utworzenia Obszarów Chronionego Krajobrazu w województwie kieleckim. KTN w Kielcach,
8. Stan środowiska w województwie świętokrzyskim w roku 2004. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska, Świętokrzyski Urząd Wojewódzki. Kielce 2005,
9. Mapa Glebowo-Rolnicza skala 1: 5 000, WBG i UW w Kielcach, Kielce 1976r.,
10. Obowiązujące przepisy prawa,

11. Wnioski instytucji opiniujących i uzgadniających projekt studium oraz wnioski osób fizycznych złożonych do Wójty Gminy Zagnańsk po ogłoszeniu do przystąpienia sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Studium dokonuje aktualizacji polityki przestrzennej w zakresie wskazanym w uchwale o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium. Stanowi więc nową edycję dokumentu, który zatwierdzony został Uchwałą Rady Gminy w Zagnańsku Nr 98/99 z dnia 9 grudnia 1999 r. W 2005 r. Studium to zostało zmienione w pełnych granicach administracyjnych i pełnym zakresie wynikającym z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W sumie dokument ten posiada 20 zmian jednostkowych. Sporządzenie niniejszego dokumentu wynika z opracowanej Oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Zagnańsk, zatwierdzonej Uchwałą Nr 73/2012 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 27 czerwca 2012 r.

Głównym celem Studium jest stworzenie nowej polityki przestrzennej gminy w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Projekt zmiany Studium obejmuje teren położony w granicach administracyjnych gminy Zagnańsk. Przedmiotem ustaleń Studium jest określenie nowej polityki przestrzennej gminy Zagnańsk zgodny z art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W projekcie Studium uwzględniono uwarunkowania wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów prawnych oraz przepisów prawa miejscowego.

Przy określaniu sposobów zagospodarowania terenów w projekcie Studium należy zapewnić warunki do utrzymania równowagi przyrodniczej, racjonalnej gospodarki zasobami przyrodniczymi środowiska, ochrony walorów krajobrazowych oraz warunków klimatycznych. Zagospodarowanie terenu powinno ponadto w jak największym stopniu zapewniać zachowanie naturalnych walorów terenu.

Przewidziany sposób zagospodarowania terenu przyczyni się do zmian w środowisku przyrodniczym przedmiotowego obszaru, ponieważ nowe zainwestowanie będzie powodować zmiany w środowisku przyrodniczym i nie da się ich całkowicie wyeliminować. Realizacja nowych obiektów, poprzez miejscowe planu zagospodarowania przestrzennego winna być zgodna z wytycznymi zawartymi w projekcie zmiany Studium.

Teren objęty granicami zmiany Studium położony jest w: Suchedniowsko-Oblęgarskim Parku Krajobrazowym, Suchedniowsko-Oblęgarskim Obszarze Chronionego Krajobrazu położonym na otulinie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego oraz Podkieleckim Obszarze Chronionego Krajobrazu, a także obszarach Natura 2000 Lasy Suchedniowskie^o Dolina Krasnej oraz Ostoja Barcza. Projektowane zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko obszarów chronionych. Projekt Studium zakłada wyłączenie z zabudowy doliny stale i okresowo prowadzące wody. Są to teren o niekorzystnych warunkach fizjograficznych dla funkcji mieszkaniowej i usługowej. Wprowadzone zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym nie wpłyną negatywnie na obszary chronione, ponieważ projektowane zagospodarowanie terenu nie koliduje z zakazami jakie obowiązują na tych terenach.

Ponadto projektowane zagospodarowanie terenu nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na cele, przedmiot ochrony i integralność obszarów NATURA 2000.

Część planowanych form zagospodarowania może spowodować zmiany w środowisku. Dotyczy to w szczególności zwiększenia powierzchni terenów mieszkaniowych i usługowych oraz terenów związanych z eksploatacją złóż surowców mineralnych, niemniej jednak ustalenia Studium posiadają zapisy minimalizujące negatywny wpływ na środowisko.

W Studium wskazano bezwzględnie, iż po zakończeniu wydobywania tereny kopalni muszą zostać zrehabilitowane. Zrehabilitowane tereny pokopalniane wzbogaca krajobraz gminy i mogą stać się osobliwością na skalę regionalną i krajową. Dzięki tym działaniom udostępnione mogą zostać również nowe unikalne odsłonięcia geologiczne o wysokich walorach przyrodniczych i naukowych.

W związku z powyższym należy ograniczyć do minimum te zmiany, poprzez rygorystyczne przestrzeganie przepisów prawnych z zakresu ochrony środowiska oraz przestrzeganiu zaleceń zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej na potrzeby Studium. Pozwoli to na zachowanie zasady zrównoważonego rozwoju.